

Upravištvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 3. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Šelen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri p. št. ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842 Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—

Za izposojnino Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 3. Tele-
fon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440
Celje, Kocenova ul. 8. Tel. št. 190.

Rokopis se ne vračajo — Oglaš-
no tarifu.

Schleicher sestavlja vlado

Včeraj je Hindenburg poveril dosedanjemu vojnemu ministru generalu Schleicherju mandat za sestavo nove vlade

Berlin, 2. dec. n. Po dveh tednih vladne krize je državni predsednik Hindenburg poveril dosedanjemu vojnemu ministru generalu Schleicherju mandat za sestavo vlade.

Novi državni kancelar Schleicher je star 51 let. L. 1900 je postal gardni poročnik, ob izbruhu svetovne vojne pa je prišel v nemški glavni generalni štab. L. 1919 je bil vojaški poveljnik v Kasslu, kjer je za tri ekstremistično gibanje. Od tistih dob je služil v državni armadi. Minister je postal v Papenovi vladi.

Hitler je ostal še nadalje v Weimarju ter je izjavil, da ni nikdar mislil priti v Berlin k pogajanjem. Poslal je tudi državnemu predsedniku Hindenburgu pismo, v katerem ponovno izjavlja, da ni pripravljen za nobena pogajanja, razen za sestavo vlade, ki bi ji sam načeloval. Pogajanja z generalom Schleicherjem je Hitler odklonil.

V načelnem pogledu bo Schleicherjeva vlada pomenila približno isto kakor bivša Papenova vlada, ker jo narodni socialisti ne bodo podpirali.

O zadnjih dogodkih, ki so privedli do tega, da je dobil general Schleicher mandat za sestavo novega kabineta, pravijo poučeni krogi, da je davi postal bivši kancelar Papen Hindenburgu zelo izčrpano poročilo o političnem položaju ter o rezultatih dosedanjih političnih razgovorov, ki so trajali celih 14 dni. Papen je sam predlagal državnemu predsedniku, naj ne poveri mandata zopet njemu, nego generalu Schleicherju. Utemeljeval je svoj predlog s tem, da bo general Schleicher kot kancelar gotovo znal toliko vplivati na nemške notranje-politične razmere, da bo v najkrajšem času popustila sedenja napetost v političnem položaju. Razen tega je Papen menil, da se bo general Schleicherju posrečilo obvladati težave v parlamentu ter pripraviti državni zbor od tega, da mu ne bo delal bogve kakih ovir. V vsakem primeru pa se bo znal izogniti slehernemu konfliktu z državnim zborom. Hindenburg je po dolgem premišljevanju končno pristal na Papenove predloge in mu izrazil svojo hvaležnost in popolno zaupanje.

Listi poudarjajo, da se je državni predsednik še le po daljšem premišljevanju odločil, da ne poveri sestave vlade Papenu. Vzrok za to odločitev državnega predsednika je bil, da je več članov bivšega Papenovega kabineta odklonilo sodelovanje v novem Schleicherjevem kabinetu, zlasti finančni minister Schwerin-Crosigk, gospodarski minister dr. Warmbold in pruska komisarja dr. Bracht in Popitz.

V političnih krogih živahno razpravljajo kako se bodo dali preprečiti med novo vlado in parlamentom bodoči spori. V zvezi s tem pripominjajo, da odnosi med Schleicherjem in narodnimi socialisti nikakor niso pretrgani. Pričakovati je, da bo Schleicher prizadevanje zadnjih dni v istem smislu še nadaljeval, predvsem z razgovori z narodnosocialističnim predsednikom bivšega državnega zbora Göringom. Namen teh razgovorov bo, kakorkoli doseči odgoditev državnega zbora po otvoritvenem sestanku, da bo kancelar mogel nadaljevati pogajanja s parlamentom. Kakor znano, je bil tudi prejšnji državni zbor takoj po otvoritveni seji za teden dni odgodev.

Zahteve delavstva

Vodstvo splošnih nemških sindikalnih zvez je poslalo generalu Schleicherju po razgovoru svojih zastopnikov z njim pismo, v katerem mu sporoča naslednje zahteve nemškega delavstva: Razveljavljenje zasile odredbe z dne 5. septembra, s katero so bile znizane delavske plače; razpoložljivih 700 milijonov mark naj se investira za javna dela; skrajšati naj se delovni čas v vsej državi na 40 ur na teden; davčni boni naj se uporabijo za javna dela, da bi se tako zaposlilo okrog milijon nezaposlenih delavcev; socialne podpore se

ne smejo znižati. Davčni boni bi znesli 1.75 milijarde mark, ki bi skupno z omenjenimi 700 milijoni v izdatni meri služile pobujanju brezposelnosti, obenem pa s temi boni ne bi nastala nikakoli nevarnost za inflacijo.

Hitlerjevci proti Schleicherju

Berlin, 2. decembra AA. Po vesteh iz uradnega vira namerava Schleicher pričeti razgovore z narodno socialistično stranko, da doseže njeno toleranco v državnem zboru. Toda komunikacije, ki ga je Rijava hiša izdala popoldne, pravi, da narodno socialistična stranka ne bo tolerirala Schleicherjeve vlade in da se bo energično borila proti njej. Hitlerjev berlinski list »Der Angriff« pravi, da je Schleicherjev kabinet narodnim socialistom bolj dobrodošel kakor Papenov, ker se bo hitreje zrušil.

Weimar, 2. decembra AA. Tiskovni urad narodne socialistične stranke javlja: Vesti, ki jih politično zainteresirani krogi sistematično spravljajo v javnost, po katerih bi bil Hitler pristal, sporočil ali vsaj nameraval stopiti v razgovore za sestavo vlade in da bi bil v ta namen nameraval priti v Berlin, so popolnoma izmišljene. Za take razgovore ali sestanke z osebnostmi, ki se ta trenutek v Berlinu ukvarjajo z mislijo, da sestavijo vlado, ni bilo in ni za narodno socialistično stranko nikakega razloga. Hitler se je v tork zvečer po programu odpravil v Weimar, da poseže v volilno kampanjo pri turnških občinskih volitvah. Vse druge vesti, zlasti poročila o neklih nesoglasjih v vodstvu narodne socialistične stranke so docela neresnične.

Kakšna bo nova vlada

Berlin, 2. decembra. g. O sestavi nove nemške vlade generala Schleicherja se ve za sedaj samo to, da bo general Schleicher obdržal vojno ministrstvo in da bodo ostali v vladi zunanji minister Neurath, gospodarski minister prof. Warmbold in pravosodni minister Bürgering. Notranje ministrstvo bo najbrže prevzel dosednji komisar za Prusijo dr. Bracht. Kot minister za delo se imenuje deželni svetnik v poklju dr. Görke. O njegovih gospodarskih načrtih je časopisje že mnogo pisalo. General Schleicher upa, da bo z državnim zborom izhajal brez sporov. Izjavil bo, da bo ukinil del zasile navedbe glede mezd in opustil oziroma odgodil ustavno reformo. Meni, da se bo mogel že v tork predstaviti državnemu zboru s svojim kompletnim kabinetom. V dosedanji poluradni izjavah se poudarja, da Schleicherjev kabinet ne bo borben, temveč nasprotno kabinet sporazuma.

Zasila rešitev

Berlin, 2. decembra, s. »Deutsche Allgemeine Zeitung« poudarja, da bo Schleicherjev kabinet le prehodna rešitev, katere cilj je, da bi se tudi narodno-socialistični pokret pridružil tej državni politiki. »Tempo« imenuje Schleicherjev kabinet novost v nemški politiki, ker se prvič spravlja z njim vodstvo vseh političnih poslov in odgovornost za celotno državno politiko v najožje formalno zvezo z vojsko. »Berliner Tageblatt« piše: Schleicherjev kabinet se mora pri negotovih razmerah v državnem zboru smatrati le kot zasila rešitev, kot poizkus, da se pridobi za novo kombinacijo zaupanje, ki ga je temeljito zaigral Papen. »Vorwärts« imenuje Schleicherjev kabinet izpremenjeno Papenovo vlado. Naravno je, da bo ta vlada naletela na globoko nezaujanje, ki ga je imela tudi Papenova vlada. Socialna demokracija bo vodila dalje najostrejšo borbo proti vsakemu, ki namerava nadaljevati usodno politiko Papena.

Usoda Mussolinijevih zaupnikov

Fašistični direktorji proučuje položaj v stranki — Vzroki izključitve Turatija

Rim, 2. decembra ž. V palači Littorio je včeraj zasedel centralni direktorij fašistične stranke pod vodstvom generalnega tajnika Staraceja. Na seji so razpravljali o položaju v stranki, ki je nastal sprito propagandne akcije, da bi se čim več ljudi vpisalo v stranko. Posvetovali so se o reorganizaciji krajevnih fašističnih edinic, ki so se ponekod tako ojačile, da bo treba ustanoviti več novih fašijev. Med drugimi bo ustanovljena tudi krajevni fašij v Bazovici nad Trstom.

Izključitev bivšega generalnega fašističnega tajnika in Mussolinijevega osebnega zaupnika Turatija iz fašistične stranke osvetljuje vso gnilo moralo in korupcijo ljudi, ki zavzemajo najvišja mesta v fašistični hierarhiji. Turatija, ki je postal preločen nasprotnik režima, so nedavno na lep način konfinirali v nekem sanatoriju,

ker je s svojimi izjavami o ljudeh, ki izkoriščajo državo, stranko in ljudstvo, porazno vplival na svojo okolico. Turati pa tudi v sanatoriju ni odnehal in je poslal svojim znancem znova več pism, ki silno obremenjujejo režim in njegove predstavnike. Sedenji fašistični tajnik Starace ga je, kakor pravi poluradna agencija »Stefanie«, zaradi tega začasno izključil iz stranke. Že dosedaj je bil pod tajnim policijskim nadzorstvom. Le tako, da so pregledovali njegovo privatno korespondenco, so mogli odkriti njegove poslednje protidržavne zločine. Z izključitvijo se bo njegov položaj nedvomno še bolj poslabšal. In ni izključeno, da bo končal svojo fašistično kariero kakor nekdanji Mussolinijev bankir Gualino v konfinaciji na otokih ali pa v ječi.

Razdelitev Nobelovih nagrad

Stockholm, 2. decembra AA. Srečana razdelitev letošnjih Nobelovih nagrad bo 10. t. m. ob 17. v koncertni palači. Prisostvovali ji bodo tudi kralj in član kraljevske rodbine. Odlikovanci, ki prejmejo iz kraljevih rok nagrade, so tilde: Irving Langmuir, šef elektrotehnične laboratorije v Schenectadyju (USA), za kemijo; Charles Sherrington, profesor na oxfordski univerzi in Adrian, profesor na univerzi v Cambridgeu za fiziologijo in medicino, ter John Galsworthy, za literaturo.

NOV KORAK ANGLIJE IN FRANCIJE V WASHINGTONU

Anglija grozi z uvedbo novih carin na ameriški izvoz, Francija pa ponovno zahteva odgoditev plačevanja vojnih dolgov

Washington, 2. decembra r. V četrtek popoldne sta francoski in angleški poslanik izročila ameriškemu zunanjemu ministru Stimsonu notii svojih vlad, v katerih Francija in Anglija ponovno utemeljujeta svoj predlog glede odgoditve plačil za vojne dolgeve Ameriki in predlagata novo ureditev vprašanja vojnih dolgov.

Anglija in Francija zavzemata slej ko prej stališče, da zahteva splošni svetovni gospodarski in finančni položaj, predvsem pa še položaj Evrope, da se vprašanje vojnih dolgov nanovo prouči in uredi v duhu in skladu s sklepi lausannske konference, na kateri je bilo sklenjeno črtanje nemških reparacij.

V svojem jedru se notii Anglije in Francije razlikujeta zgolj po tem, da izjavlja Anglija svojo pripravljenost plačati 15. decembra zapadli obrok, dočim zahteva Francija odgoditev plačil. Po vesteh iz Pariza vlada v francoskih parlamentarnih krogih veliko nerazpoloženje proti Ameriki in ni verjetno, da bi francoski parlament odobril potrebne kredite, da bi mogla Francija pravočasno zadostiti svojim obveznostim.

Francoska nota

Pariz, 2. decembra, AA. Danes je bila objavljena vsebina druge francoske note. Francoska vlada ugotavlja z zadoščenjem, da je Hoover pripravil iznova načeti proučevanje celotnega problema dolgov. Vlada razume, da bi znižanje dolgov nasproti Zedinjenim državam moglo slabo vplivati na ameriško gospodarstvo, naglašala pa, da je obseg gospodarske in finančne krize prisilil vse prizadete vlade, da izpremenijo svoje stališče nasproti ureditvi meddržavnih dolgov. Ameriška vlada je priznala negotovost, ki upravičuje novo proučevanje problema dolgov. Ti negotovi so: znižanje prejemkov od Nemčije, na katero so upniške države pristale v Lausanni, zvišanje dolgovnega bremena, izvirajoče iz svetovne gospodarske stiske in iz istočasnega padca cen in težave z nabavo tujih deviz. Tehinost teh negotovih je tako jasna, da že sama po sebi vsiljuje potrebo revizije dolgov.

Francoska vlada izjavlja, da nihče ni mislila zanikati pravne veljavnosti dogovorov o vojnih dolgovih. V prošnji pa odgoditvi plačil vidi samo odlog, ki pa bi puštil pravice prizadetih strank popolnoma nedotaknjene. Prošnja zato tudi ni v nasprotju s Hooverjev predlogom v maju 1931, ker je Hooverv memorandum takrat ugotovil, da so dolgovna bremena med posameznimi državami sicer v normalnih časih znosljiva, da pa v dobi krize silno pritiskajo.

Kakor je že takrat francoska vlada izjavila, je Hooverva iniciativa neposredno prizadela vse obstoječe pogodbe, posebno pa je ustavila nadaljnje delovanje reparacijskega mehanizma, kakor ga je ustvaril Youngov načrt. Nemčija je dosegla znižanje svojega dolga na tri milijarde mark, to je znižanje za 90 odst. in pa triletni moratorij. Evropske upniške države so soglasno pristale na to, vendar pod pogojem, da se jim medvladni dolgi pridržijo do celotne ureditve problema. Bilo bi zato silno nevarno, če bi se ureditev, ki se je s tolikšno muko dosegla v Lausanni, vnovič začela obravnavati. Ali ne bi bilo pravičeno, da bi tudi ameriška vlada pristala, da si pridržijo plačilo 15. decembra zapadlega obroka?

Ko je Hoover l. 1931 predlagal moratorij, je zagotovil, da so Zedinjene države hotele pokazati dobro voljo, da pripomorejo k obnovi in bližnjemu povratku blagostanja na svetu. Toda gospodarska stiska se je od tistega časa še poostрила.

Francoska vlada dobro pozna formalne pridržke, ki jih je napravil ameriški kongres pa ratifikaciji Hoovervega moratorija, opozarja pa, da je francoski parlament podredil svoj pristanek na moratorij svoji interpretaciji moratorija. Razen tega odbor baselskih strokovnjakov ni samo priznal trenutne nemške nesposobnosti za plačevanje; soglasno je tudi obsejal transfer kapitalov brez protiplačil dolgov. Odbor je dalje izjavil, da bi bila edina trajna rešitev, ki bi vrnila zaupanje, edini pogoj za gospodarsko stabilnost in pravi mir — nova ureditev dolgovnega vprašanja.

Francoska vlada je pristala na lausannske dogovore brez teh pomislekov in s pridržkom, da jih bo parlament ratificiral. Tako se je Francija odrekla letnim dohodkom blizu 85 milijonov dolarjev, čeprav znaša njen proračunski primanjkljaj okoli 500 milijonov dolarjev.

Po lausannskih dogovorih se je pojavilo lahko zbolšanje položaja, ki pa ne bo trajno in ne bo moglo napredovati, če se bodo zahtevala nadaljnja vračila dolgov. Če bi se to zgodilo, je treba računati s tem, da bi se trgovinška bilanca med Zedinjenimi državami in Evropo, ki je v ostalem sedaj zelo urodna za Zedinjene države, vrnila in bi vračevanje dolgov izpodkopalo kreditne in menjalne odnose vsega sveta.

Zato francoska vlada ne more misliti, da bi ameriški narod ne imel interesa za izpolnitev danih obveznosti, kar bi imelo za posledico ustvaritev še večje zmešnjave in bede na vsem evetu.

Pod temi resnimi vidiki se je francoska vlada obrnila ne, zvezo vlado 11. novembra s prošnjo naj ji odloži plačilo 15. decembra zapadlega obroka. Ko se sedaj obrne na ameriško vlado s prošnjo, naj njeno takratno prošnjo vnovič prouči v luči navedenih razlogov, izpolnitve ne bo svojo narodno nego mednarodno dolžnost. Francoska vlada se popolnoma za-

veda vloge, ki jo je Francija poklicana igrati v Evropi sprito sedanjih razmer. Vlada si ničesar ne domišlja zaradi svojih prizadevanj, ki jih je že izvršila za obnovo gospodarske stabilnosti sveta in jih je tudi v bodoče pripravljena vršiti; toda s strahom se vprašuje, kako naj nadaljuje to pot, če proti vsemu pričakovanju izostane podpora držav, na katere je računala.

Pariz, 2. decembra, AA. Zbornica je na željo vlade odgodila na 9. december debato o ureditvi vojnih dolgov.

Angleški odgovor

London, 2. decembra AA. Odgovor angleške vlade na zadnjo ameriško noto, v kateri odklanjajo Zedinjene države angleško prošnjo za odgoditev 15. decembra zapadlega obroka vojnih dolgov je sestavljena v zmerem tonu in vlada zato upa, da bo v Ameriki prijazno sprejeta.

Nota opisuje v uvodu razvoj povojnih financ in opozarja na sedanjih gospodarski in finančni položaj iz teh dejstev sklepa, da je nemogoče ohraniti brez vsake izpremembe dosedanj sistem medvladnih plačil. Vojni dolgi spadajo med glavne vzroke sedanje svetovne gospodarske stiske in so omejili volumen svetovne trgovine. Posledice se kažejo tako v upniških državah kakor pri dolžnikih. Vojnih dolgov pa ni mogoče drugače odplačati kakor z novimi in vedno novimi davčninami, tako da je obnova sveta izključena. Angleška vlada je zato že po svetovni vojni predlagala, naj bi se vsi vojni dolgi kratkoma ločeno vrstili. Kasneje je pristala na to, da zahteva od svojih dolžnikov le toliko, kolikor sama potrebuje za svoja vojna plačila Zedinjenim državam. Angleški vojni dolgi Ameriki znašajo le 40 odstotkov vseh vojnih dolgov Zedinjenim državam, plačala pa je Anglija doslej 80 odstotkov vseh od Amerike doslej prejetih plačil na račun teh vojnih dolgov. Angleška nota navaja nato odstavek iz poročila, v katerem je ameriško državno zakladništvo že pred 8 leti ugotovilo, da je treba odkloniti vsako ureditev vojnih dolgov, ki bi učinkovala zavirajoče in preprečevala obnovo in napredek zunanjih dolžnikov. Naprodno bi bilo vztrajati na dobrih sporazumih v Lausanni in istočasno odklanjati odgoditev plačil, ki zapadejo dne 15. decembra. Če bi Anglija morala plačati, bi bila sama prisiljena, da zahteva podobna plačila od svojih dolžnikov. Zaupanje, ki se je vrnilo po lausannski konferenci, bi s tem vnovič propadlo. Ponovilo bi se fatalne posledice tako glede obnove svetovnega gospodarstva kakor financ in političnih odnosov po vsem svetu.

Razburjenje v Ameriki

Washington, 2. dec. r. Hoover je takoj po izročitvi angleške in francoske note konferiral z zunanjim ministrom Stimsonom in finančnim ministrom Milkom Na

Razorožitvena pogajanja

Pariz, 2. decembra, n. Vojni minister Paul Boncour je odpotoval v Ženevo. V vlaku se je pridružil Macdonaldu in angleškemu zunanjemu ministru Simonu, ki sta se pripeljala iz Londona. O Herriotu še ni znano, ali bo odpotoval v Švico že noč ali morda šele jutri popoldne.

Ženeva, 2. decembra, AA. Semkaj so ob 9. jutraj prišli Paul Boncour, Macdonald in Norman Davis. Macdonald in Simon sta se ob 12. sestala z Normanom Davisom.

Venizelos se umakne

Atene, 2. dec. n. Venizelos je sklenil, da se začasno umakne iz političnega življenja. Za svoje namestnike v stranki je postavil Sofulisa, sedanjega predsednika poslanske zbornice, Gomata, predsednika senata, in bivšega finančnega ministra Mihelokopulosa. Vsi trije tvorijo trimurav, ki je začasno prevzel vodstvo Venizelosove stranke.

Roparski napad v poštnem uradu

Varšava, 2. dec. d. V vzhodno-gališkem mestu Grodku je napadlo osem maskiranih roparjev tamonjini poštni urad ter skušalo opleniti njegove blaginje. Poštni uradniki so se jim energično uprli in je prišlo do divjega streljanja. V boju sta bila ubita dva roparja in eden izmed poštnih uradnikov, dočim so bili štiri slučajno prisotne osebe in dva poštna uradnika hudo ranjeni. Oropali so samo ročno blaginjo z nekaj tisoč zlotov drobca, dočim so znesli v veliki blaginji ostali nedotaknjeni. Policijske oblasti so izjavile, da je napad organizirala tajna ukrajinska nacionalna bojna organizacija, ker so napadale nosili njene znake. Razburilivi doroček je samo prvo znamenje poizkusov radikalnih Urajinčev, da izrabijo napetost, ki je zaradi protidržavskih izredov v zadnjih dneh narasla po vsej Galiciji. Včeraj jutraj je srečala policijska patrulja na železniški postaji Zlinim pri Lvovu dva sumljiva človeka, ki sta bila baje udeležena pri roparskem napadu v Grodku. Komaj sta zagledala policiste, sta pognila revolverje ter ustrelila policijskega stražmojstra Kolaja in še nekoga drugega policista, nakar sta neovirano pobegnili. Dva druga udeležena pri roparskem napadu so prišli v vasi Nikolaevu, ko sta hotela priti preko Dnjestra.

konferenci so podrobno proučili obe notii. V Bebi hiši so zelo rezervirani in o vseh ni obeh not ter o stališču ameriške vlade dosedaj še niso zdali nikakega poročila za javnost. V krogih senata in reprezentančne zbornice so sprejeli zlasti angleško noto dokaj neugodno. Posebno so ogorčeni nad onim delom angleške note, ki govori o uvedbi novih carin na uvoz, v čemer vidijo nedopustno grožnjo Ameriki in sodijo, da bi se nove carine nanašale v prvi vrsti na uvoz iz Amerike. Poudarja se da je stališče angleške vlade, ki prihaja do izraza v tej notii v očitnem nasprotju s stališčem ameriške vlade, ki je že izjavila, da je pripravljena pomagati vsaki posamezni državi dolžnici ter priznati vse potrebne olajšave, zahtevajoč za to koncesije na polju trgovinske politike. Zaradi tega sodijo, da bo na tej osnovi zelo težko najti sporazum, in to tem bolj, ker mora ameriška vlada v svojem lastnem interesu že glede na finančni položaj Amerike zahtevati točno izpolnjevanje sklenjenega dogovora.

New York, 2. decembra, AA. Ves ameriški tisk je po britanski notii globoko impresioniran, vendar pa listi naglašajo, da se ne bo dalo ničesar napraviti, če kongres ostane na svojem stališču. »Christian Science« oboja sedanjo dolgovno politiko vseh velikih držav in poziva Ameriko, naj se vzdrži končno besede, dokler ne pretehta problema z vseh vidikov. »New York Times« pravi: Če imajo državniki v Londonu, Washingtonu, Parizu in Berlinu še nekega umestvenih rezerv, je skrajni čas, da jih spredajo na dan. Po pisanju newyorške »Herald Tribune« se nota obraca na vso ameriško javnost. List priporoča, naj bi kongres ravnal z Veliko Britanijo s posebno prizanesljivostjo.

Roosevelt je priobčil v januarjski številki »Cosmopolitan« članek, v katerem pravi: »Vsi čutijo, da je treba pomagati na vse mogoče načine dolžnikom, toda črtanje dolgov ni ne praktično ne častno.« V članku Roosevelt ne govori ničesar o odgoditvi plačil.

Amerika si hoče zasigurati dober adut

Ženeva, 2. dec. d. V tukajšnjih dobro informiranih krogih, potrjujejo informacije agencije »United Press«, da je potovanje ameriškega delegata na razorožitveni konferenci Normana Davisa v Pariz v zvezi z akcijo ameriške vlade, ki želi, da bi razorožitvena konferenca že pred Božičem dokončala svoje delo ter sestavila protokol o dosedanjih uspehih. Konferenca naj bi se nato sestala šele marca ali aprila prihodnjega leta, ko bi bilo že urejeno vračevanje dolgov, dočim naj bi o vseh med tem ne rešenih vprašanjih razpravljala stalna razorožitvena komisija Društva narodov, ki naj bi do prihodnjega sestanka razorožitvene konference sestavila predloge za rešitev vseh teh vprašanj.

Akcija madžarskih komunistov

Budimpešta, 2. decembra, n. V severni Madžarski so policijske oblasti odkrile zelo široko zasnovano komunistično organizacijo, ki je v komunističnih celicah združevala delavce severno-madžarskih industrijskih centrov, zlasti rudnikov in železnar v okolici Nikolca. Policijski organi so zaplenili velike količine letakov, iz katerih izhaja, da je imele tajna komunistična organizacija namen izvesti državni in socialni prevrat s krvavo revolucijo in zlasti atentati na člane sedanje vlade. Kakor poroča »Uj Nemzedek«, je bilo doslej zaslišanih 850 delavcev, ki so jih osumili komunizma. Večino so izpustili, v zaporih pa so pridržali še okrog 50 ljudi, med njimi tudi voditelja tajnega komunističnega pokreta, nekoga draguljarja. Preiskovalne oblasti so razširile svoje delo na vse severne madžarske županije.

Madžarska zunanja politika

Budimpešta, 2. decembra, s. V debati o sedanjih politiki je po poslanski zbornici izjavil zunanji minister Pukli, da se Madžarska po njegovem mnenju nikakor ne sme enostransko usmeriti. Polititno in tudi gospodarsko prijateljstvo med Madžarsko in Italijo ne more biti zapreka za to, da Madžarska ne bi stopila v dobre odnose s sosednimi državami. Sklenitev gospodarske pogodbe z Avstrijo se more pričakovati v nekaj urah. Glede češkoslovaške je treba zadoščenjem ugotoviti spremembo miselnosti, kar zbija upanje, da se bo blagovni promet med obema državama oživel. Pogajanja med Madžarsko in češkoslovaško o izmenjavi blaga na podlagi kompenzacije dajejo unanje, da bo mogoče zadovoljiti medsebojne interese.

Trgovinski minister Fabinyi je poudarjal, da so gospodarski odnosi odvisni od geopolitičnega položaja države. Iz tega izhaja, da mora Madžarska izvažati svoje agrarne produkte na zapad svoje industrijske izdelke pa na Balkan. Po obrazložitvi trgovsko-političnega položaja Madžarske ob nastopu sedanje vlade, je izjavil minister, da je vlada stremela za odnove dosedanje politične izolacije, da da pogodbi z Italijo gospodarsko vsebino in da zaključi nogaianja z Avstrijo. Vlada stoji na stališču, da prizadevanja po mirni reviziji mirovnih pogodb niso zapreka za sporazum. Madžarska je pripravljena skleniti s sosednimi državami pametne in primerne dogovore,

Obrestna mera in odpis kmečkih dolgov

Nadaljevanje razprave v skupščinskem odboru za zakon o zaščiti kmetov

Beograd, 2. decembra. p. V odboru, ki proučuje zakon o zaščiti kmetov in ureditvi kreditnih odnosov v državi, se delo pospešno nadaljuje. Odbor za sedaj parlamentarno in računajo, da bo do sobote zvečer končal razpravo.

Današnji seji sta prisostvovala tudi kmetijski minister dr. Demetrovič in trgovinski minister dr. Šumenković. Včeraj in danes se je vršila obširna razprava o čl. 7, ki govori o znižanju kmečkih dolgov pri ugotovljeni prezahtovitvi. V debato so posegli skoro vsi člani odbora ter se je naposled po vsestranski razpravi izkristaliziralo dvojno načelo, na podlagi katerih bo sestavljena končna redakcija tega člena.

V načelu je bilo sklenjeno, da more vsak kmet zahtevati od pristojnega središča ali okrožnega sodišča uradno ugotovitev glede svojih dolgov. Če se ugotovi, da presega zadolžitve

70 odstotkov celokupne vrednosti njegovega imetja, potem se mu višek dolgov odpise (načelo poravnave) in lahko gre ta odpis do 40 odstotkov dolgov.

Drugo načelo, ki ga je osvojil odbor, se nanaša na določitev obrestne mere. Vse obresti, ki so do sprejetja tega zakona znašale 16 ali več odstotkov, se odpisejo od glavnice, v kolikor presegajo po tem zakonu določeno obrestno mero. Če se izkaže, da je dolžnik plačeval nad 40 odstotkov obresti, potem se mu brše ves dolg in se smatra, kakor da ta dolg sploh ni obstojal. (Ta sklep je naperjen proti znanemu načelu »dinar za banko«, ki obstoja v nekaterih južnih pokrajinah naše države.) Soglasno je odbor odobril načelo maksimiranja obrestne mere, kakor to predvideva zakonski načrt.

Proslava prvega decembra

Z Ljubljano na čelu so vsi naši kraji slovesno obhajali in proslavili dan uedinjenja — Mogočna prireditve slovenskih novinarjev

Vedno globlje prodira v vse sloje jugoslovenskega naroda ideja edinstva, od leta do leta bolj iskreno in bolj splošno je zato praznovanje 1. decembra, ki je posvečen tej ideji in ki je obletnica našega, v duhu te ideje izvršenega državnega uedinjenja. Prva leta več ali manj le nekaj službeni praznik, postaja prvi december bolj in bolj resničen narodni, ljudski praznik. Letošnje proslave so to pokazale v prav posebni meri.

V Ljubljani

V Ljubljani je prvi december že dolga leta res pravi praznik, ki ga svečano in iskreno obhajajo vse prebivalstvo. Tako je bilo tudi letos. Vse mesto je bilo v trobojnicah in to ne le v centru, marveč tudi v predmestju in okolici. Delo je povsod počivalo, mnoge trgovine so okrasile svoje izlozbe z zelenjem, preprogrami ter kraljevimi in raznimi simboličnimi slikami.

Po običajnem razporedu so bile dopoldne službe božje v ljubljanskih cerkvah. Zahvalne in priprošne molitve v stolnici je opravil škof g. dr. Rožman. Cerkev je bila vsa polna občinstva. Navzoči so bili ban dr. Marušič s podbanom dr. Pirkmajerjem in večjim številom uradnikov, divizijski general lič z generaloma Popovičem in Pečkem, župan dr. Puc, aktivni in rezervni oficirji, zastopniki stanovskih, gospodarskih in kulturnih in drugih organizacij. Pred cerkvijo je bila postavljena častna četa z vojaško godbo.

Pravoslavne obrede je v navzočnosti civilnih in vojaških predstavnikov in velikih števil pravoslavnih vernikov opravil v kapelici vojašnice vojvode Mišića g. prota Djordje Budimir.

Cerkvene in šolske proslave so imeli vsi ljubljanski srednješolski in osnovnošolski zavodi. Lepi program svečanosti na mestni ženski realni gimnaziji je prenašal radio za vse one šole, ki imajo sprejemne aparate. Z užitkom in zanimanjem pa so ga poslušali po radiju tudi vsi drugi.

Dopolodne je sprejemal ban dr. Drago Marušič čestitke v razkošnih dvoranskih palačah. Celi dve uri so se vrstili gratulacije, med njimi poleg najvišjih civilnih, vojaških in cerkvenih dostojanstvenikov, zastopniki skoro vseh korporacij in organizacij. Gostje so ostajali po daljši ali krajši razgovorih ob zakuski, ki jim je bila pripravljena.

Zvečer je vojaška godba, spremljana od čete vojaštva in lepega števila narodne mladine, priredila po mestu kabljočo.

Prireditve ljubljanskih sokolskih društev

Samo po sebi je umerno, da so narodni prazniki, ki je obenem tudi sokolski praznik na svečan način proslavljali tudi vsa sokolska društva v Ljubljani in okolici. Sokolske proslave so v nenavadno velikem številu obiskali poleg članov velike sokolske družine tudi drugi ljudje. Prostor nam ne pripišemo, da bi obišli poročali o vseh prireditvah, zato se moramo omejiti le na kratko zabeležo.

Matični Sokol Ljubljana letos ni mogel imeti svoje običajne telovadne akademije, ker telovadnico popravljajo. Pač pa je bila na praznik dopoldne v Narodnem domu svečana zaobljuba novega članstva, ki so se je udeležili tudi mnogi odlični gostje, med njimi češkoslovaški konzul Sevič, podstarosta SKJ Gangl, dvorna dama ga. Tavčarjeva, zastopniki župe ter ljubljanskih sokolskih društev, zastopniki občinskih sokolskih društev, zastopniki Kajsela, je tajnik Ahčin prečital poslanico saveza SKJ, nakar so bili razglašeni uspehi, ki so jih društveni člani dosegli pri raznih letošnjih tekmah. Po prevedbi naraščaja v članstvo in dece v naraščaj, je bila svečana zaobljuba novega članstva, nakar je bila lopa prireditve zaključena.

Sokol I na Taboru je zbral dopoldne svoje veliko družino v ponosnem tabornem domu. Starosta inž. Bevc je pozdravil zastopnika mestne občine, občinske svetovaleca Cotorja in Urbasa in druge goste, nato pa imel na zbrane iskren spominski nagovor, ki ga je v veliki meri posvetil zlasti dobrotnikom Tabora in Sokolskega sploha. Omenil je tudi stoletnico Miroslava Tyrša in četrdesetletnico, ki jo je letos praznoval Sokol I. O pomenu državnega praznika je govoril član prosvetnega odseka A. J. lopa svečanost pa je bila zaključena s prevodbo v naraščaj in članstvo in svečano zaobljubo članstva. Članstvo se je pomnožilo za 34 članov in 20 članic, naraščaj za 21 naraščajnikov in 13 naraščajnic. Pri proslavi je sodelovala domača sokolska godba.

Sokol III je imel proslavo v svojem domu ob Tyrševi cesti. Prečitana je bila savezna poslanica, o pomenu 1. decembra pa sta govorila starosta Šaplja in prosvetar Ličen, nakar so sledile deklaracije dece in naraščaja, prevedba ter zaobljuba članstva. Svečanost je bila od članstva in drugega občinstva zelo dobro obiskana. Zvečer je imel Sokol III. slavnostno akademijo, ki jo je poleg drugih odličnih sokolskih voditeljev posetil tudi prvi podstarosta SKJ Gangl. Otvoril pa starosta Šaplja z lepim nagovorom. Po državni himni je sledila lepo uspešna telovadna akademija, v kateri so nastopili vsi društveni oddelki. Zeli so za vse predvajane točke buren aplavz.

Sokol IV. je proslavil praznik že v sredo zvečer v okusno okrašen telovadnici na Prulah. Poleg članstva je lahko pozdravil v svoji sredi tudi lepo število drugih dragih gostov, med njimi zastopnike mestne občine in bratskih sokolskih društev. Starosta Pogačnik je v toplih besedah govoril o misli 1. decembra, prosvetar Škubic pa je prečital poslanico saveza SKJ. Po prevedbi članstva in svečani zaobljubi je orkester Sokola I., ki je na prireditvi sodeloval, zaključil to prireditve proslavo s sviranjem državne himne.

Sokol v Šiški je imel ob 10. dopoldne društveno proslavo v mali dvorani svojega novega doma. Proslavo je otvoril starosta Zakonik z nagovorom o pomenu 1. decembra, načelnik Založar pa je v iskrenih besedah govoril o sokolski ideji. Ko je tajnik Klovora prečital savezno poslanico, je bila proslava zaključena z zaobljubo članstva. Po končani slovesnosti so odšli udeleženci v skupinah na pokopališča v Ljubljani in

ZOBOL

odpravi takoj

Steklenica 14. — Oglase reg. pod št. Br. 25.892/32

se je vršilo slovesno bogoslužje v župni ob 10. pa v pravoslavni in evangelijski cerkvi. Ob 10. dopoldne se je pričela v telovadnici v mestni narodni šoli sokolska proslava prvega decembra. Društveni starosta dr. Milko Hrašovec je spregovoril o pomenu državnega in sokolskega praznika uedinjenja. Po njegovem govoru je mladinski zbor dočel mečanske šole pod vodstvom strok. učitelja br. Segule zapel državno himno. Društveni tajnik br. Novak je prečital poslanico Saveza SKJ. Sledila je deklaracija pesmi »Jugoslavije«, mladinski zbor pa je zapel dve narodni pesmi. Lepo proslavo je zaključila zaobljuba članstva ter razdelitev diplom najboljšim telovadcem in telovadkicam.

Po 19. se je vršila vojaška kabljoča po mestu, zvečer pa je bil v veliki dvorani Celjskega doma dobro obiskan slavnostni koncert.

V Mariboru

Maribor je tudi letos na zelo svečan način proslavil praznik našega osvobodjenja in uedinjenja. Vse mesto je bilo v zastavah in ves dan je vladalo po mestu pravo praznično razpoloženje. Delo je povsod počivalo. Ob 11. je bila v stolnici cerkve svečanost z zahvalno pesmijo in molitvami za kralja in domovino; navzoči so bili predstavniki mariborske javnosti z županom dr. Lipoldom na čelu, aktivni in rezervni člani, zastopniki vseh nacionalnih društev ter veliko število drugega občinstva.

Zelo slovesno so praznovali prvi december tudi mariborski sokolski obrtniki, ki so se ob po 9. zbrali s svojim naraščajem v dvorani Zadržne gospodarske banke. Prvi sokolski športni klub Maribor pa je prireditvi dopoldne tradicionalni »Tek osvobodjenja« po mestnih ulicah.

Lepe proslave s pestrin in bogatim sporedom so bile na vseh mariborskih središčih sokolskih društev in osnovnih šolah. Sokolsko društvo Maribor matica je prireditvi prvo decembrsko proslavo v veliki dvorani Narodnega doma združeno s proslavo svojega srebrnega jubileja. Sokolsko društvo Maribor III. pa v okrašen telovadnici ženskega učiteljskega »Večera Narodne odbrane« v veliki uniojski dvorani se je udeležil ves nacionalni Maribor. Po pestrnem sporedu se je razvila animirana prosta zabava, ki je trajala dolgo v noč.

Iskreno in svečano so tudi okoljska sokolska in druga narodna društva proslavila prvi december.

★

Svečano so obhajali praznik uedinjenja tudi po vseh drugih krajih Slovenije. Nekatera poročila objavljamo že danes, ostala bomo na kratko še zabeležili, kolikor nam bo dopuščal prostor.

Po ostali državi

Beograd, 2. dec. Obletno uedinjenja je preživela letos prestolnica in praznično razpoloženo. Mesto je bilo v zastavah, delo je počivalo in kakor da praznuje z nami tudi narava, je zimsko solnce razlilo svojo toploto nad mestom. V vseh molitnicah so se vršile svečane službe božje, najslavnejše pa je bilo opravilo v saborni cerkvi, kjer so mu prisostvovali najodličnejši predstavniki naših oblasti z ministrskim predsednikom dr. Sršičem in člani vlade na čelu. Navzoč je bil tudi ves beograjski diplomatski zbor, predstavniki raznih nacionalnih in drugih organizacij ter množtevna publika, ki je napolnila ne samo cerkev, marveč tudi ves prostor pred cerkvijo. Od Saborne cerkve do dvora je tvorila glosa množica spalir, skozi katerega je ob 11. prišel Nj. Vel. kralj, ves čas spremljan od viharjih ovacij. Po svečani službi božji je spregovoril episkop dr. Mandarija, ki je v globokem govoru očital pomen tega največjega narodnega praznika. V svojem govoru, ki ga je prenašala beograjska radiopostaja, je pozval k zvestobi do kralja in domovine. Med viharnimi ovacijami se je Nj. Vel. kralj po končani svečanosti vrnil v dvor, kjer so se ves dan vpisovali odličniki v knjigo za čestitke.

Mogočne proslave so bile v Zagrebu in po vseh drugih večjih mestih, posebno navdušene pa v Splitu in sploh ob Jadranu, kjer so se razvile v velike manifestacije. Tudi v inozemstvu so povsod, kjer prebivajo naši ljudje, obhajali dan uedinjenja.

Smrt poljskega književnika

Varšava, 2. dec. AA. Znanli slikar in pisatelj Dunin Markiewicz je umrl, star 57 let.

Vremenska napoved

Zagrebaška vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, megleno, blago, možno je lokalno deževje.

Današnja vremenska napoved za soboto: Večinoma nejasno, od časa do časa dež, mlo.

Razprava o občinskem zakonu v odboru

Odbor se zavzema za čim širšo samoupravo in za tajno volilno glasovanje

Beograd, 2. decembra. p. Ob navzočnosti notranjega ministra g. Živojina Lazića je skupščinski odbor za prireditve zakona o občinah danes nadaljeval načelo razpravo. Dosedaj je govorilo že 17 govornikov, ki so postavili razne izpreminjavalne predloge ter zahtevali zlasti preciznejše določbe v pogledu občinskih financ in občinske samouprave. Debata je vseskozi stvarna in so zlasti nekateri predlogi, ki so bili iznešeni v teku dosedanje razprave, zelo tehtni. Skoro vsi govorniki so se zavzemali za čim širšo samoupravo občin. Prav tako prevladuje v odboru mnenje, da bi se moralo za občine uvesti načelo tajnega glasovanja pri volitvah.

Računajo, da bo odbor do jutri zvečer končal načelo razpravo, nakar se bo takoj pričela podrobna razprava o posameznih členih tega zakonskega načrta.

prave, zelo tehtni. Skoro vsi govorniki so se zavzemali za čim širšo samoupravo občin. Prav tako prevladuje v odboru mnenje, da bi se moralo za občine uvesti načelo tajnega glasovanja pri volitvah.

Računajo, da bo odbor do jutri zvečer končal načelo razpravo, nakar se bo takoj pričela podrobna razprava o posameznih členih tega zakonskega načrta.

Francija in Italija

Pariz, 30. novembra

Na skupščini radikalnih socialistov v Toulousi je predsednik ministrskega sveta Herriot izpregovoril nekoliko laskavih besed na naslov Italije. Vsa politična javnost je prisluhnila, kajti Herriotova izjava je po slogu ter po času in kraju, kjer je bila izrečena, nosila nedvomni značaj novega poskusa za zblizanje Francije in Italije. Herriot ni samo govoril, da za politiko Francije ni merodajno, kak režim vlada v Italiji, marveč je omenil celo krivdo, ki jo ima Francija na tem, da odnošaji z latinsko sosedo niso ravno najboljši.

Po preteku nekoliko dni je moral francoski tisk ugotoviti, da so skoro preklavale Herriotove besede vzbudile na apeninskem polotoku nekaj hladnega odmeva, ki je bil enostoma pač nekoliko prijaznejši, ni pa nikjer presegel meje enodnevnega platoničnega odobravanja. V glavnem pa je Herriot dobil odgovor, da je Italija čula že mnogo lepših besedi in obetov in bi vsakakor rada doživela tudi kak dejanja te vrste. V Parizu je to zadržanje izzvalo presenečenje, dasi ni prvič, da je Italija na tak način sprejela nameravano zblizanje. Francozi so bili užaljeni, da so sosedje tako malo sprejeli Herriotovo ponudbo.

Komaj je padla ta beseda, so jo z cene strani Alp pograbili in se začudili: Ponudba? Saj nam vendar niste nič ponudili! Ako Francija priznava, da nima nič proti fašističnemu režimu v meji Italije, je izrekla le nekaj, kar se razume samo po sebi. Tudi ako Herriot prizna moralno skrivnost Francije na dosedanjih slabih medsebojnih stikih, ni to še nikakoli ponudba, pač pa samootožba, ki zahteva popravilo krivice. Na to italijansko logiko se je francoske strani zopet začelo zagotavljanje, da ni izključen sporazum na temelju pametnih zahtev iz Rima. Francija da pričakuje predlogov.

Sodeč po pisavi italijanskih listov, po raznih propagandnih tiskovinah in celo po šolskih čitankah, namenjenih za vzgojo italijanske mladine, bi bile za prvi čas takoj znane italijanske zahteve: Korsika, Nica in Savoja. Seveda ni dobili Francozja, ki bi sploh hotel razpravljati o teh stvareh. Zato zaslužijo večjo pozornost glasovi, ki pravijo, da tvorijo ključ do sporazuma ureditve spornih zadev v Severni Afriki. Politično delovanje Rima se je osobito zadnje čase osredotočilo na afriško celino. Italijanski kralj je nedavno posetil Eritrejo, zdaj se pripravlja njegov poset v Egiptu, ki naj utrdi obmejne odnose Cirenajke z Egiptom. Fašizem se tudi ne straši nikakršnih strokov, da izvede svoj velikopotezni kolonizacijski načrt v svoji afriški posesti, obenem pa vedno naglašja, da italijanski naseljenci v francoskem Tunisu tvorijo večino prebivalstva evropskega izvora, iz česar jo za fašiste na dlani zaključuje: Tunis nam! Da se gospodarstvo Afrike čim tesneje pripoji italijanskemu območju, ustanavlja fašizem nove paroplovne in osobito zračne prometne linije, čeprav so vse zelo, zelo pasivne.

Na tem sredomorskem torišču bi si Italija želela francoskih koncesij in ji ni toliko za kak izprazen mandat, o katerem ji namigujejo neodgovorni čimtelji nekaterih pariških političnih krogov. Razumljivo pa je, da bi se Francozi takoj zapeli pred vsako italijansko zahtevo, ki bi mela namen odtujiti del francoskega ozemlja v Evropi ali Afriki. Mandate nad kolonijami seveda lahko vsakdo obeta, samo da niti v Italiji ni človeka, ki bi kaj dal na slične obljube.

Pariški poluradni list »Tempe«, ki se čudi Italijanom, da niso z veseljem sprejeli Herriotovih rezerviranih v Toulousi, išče vzrokov temu rezerviranemu držanju ter v zvezi s Steedovimi razkritji ugotavlja, kje bi hotela Italija koncesije. »Tempe« pravi: »Kombinacija, ki jo je razkril Steed, je tako gorostasna, da jo le z obotavljanim smatramo za resno. Vendar je v njej nekaj kar zveni zelo verjetno in kar izdaja avtentično nejevoljo Italije nad dejstvom, da je jugoslovenska pregrada, ki ovira Italiji pot na Balkan, zelo močna in da je tako močna zaradi podpore Francije. Tu Italijane žuli čevlji, tu je razlog, zakaj nečisto slišati pomirljivih besedi.«

Pri takem položaju je težko govoriti o zblizanju med Francijo in Italijo, kajti brz

ko bi Rim v zvezi s Herriotovimi besedami predložil svoje točno formulirane želje, bi se Francija omejila na edino možno koncepcijo v vprašanju tunijskih priseljencev, za ostale želje pa bi v lastnem interesu morala ostati gluha.

Iz seje magistratnega gremija

Ljubljana, 2. decembra.

Na današnji seji ljubljanskega magistratnega gremija, ki jo je bil otvoril župan dr. Puc ob 5. popoldne, so se obravnavale razne tekoče zadeve.

Občni referent je poročal o raznih prošnjah za bufete in druge točnine pravice; večina teh prošnji je bila odklonjena, ena odložena. Dovoljen je bil tudi v dveh primerih prenos gostilne na nove najemnike.

Načelnik mestnega gospodarskega urada je poročal o oddaji reklamnih polj na javnih električnih urah. O zadevi je gremij že razpravljal in oddal snoči reklamna polja Engelbertu Skušku za 1200 Din na mesec in proti enomesečni odpovedi. Mariji Longger, ki je zaprosila, naj se najem sveta prepíše po smrti njenega moža na njeno ime, je gremij ustregel. Franciški šušteršič je dovolilo odplačevanje kupnine za svet v mesečnih obrokih. — Nova lestva »Magirus« se bo javnostno zavarovala.

Dobava konopnenih cevi za čiščenje kanalov je bila odlana tvrdki Adamič, ki bo dobavila mestni občini 195 m take vrvi za 5050 Din. — V smislu sklepa Sokola kraljevine Jugoslavije se bo vršil 1. 1933 I. pokrajinski zlet Sokola v proslavo sedemdesetletnice ljubljanskega Sokola. Za ureditev telovadišča, kjer bo nastopilo do 4 tisoč telovadcev, odstopi mestna občina Sokolu Tivolski prater, in sicer oni prostor, kjer so sedaj vrtiljaki itd. in odstrani nekaj kostanjev. Zadeva je bila rešena v principu in se bo v podrobnostih rešila, ko bo Sokol predložil podrobne načrte. — Prošnji dveh tvrdki, ki sta prevzeli dobavo litoželeznih izdelkov in železnih nosilcev ter želita zaradi stopanja cen doplačila na prvotno pogojeno ceno, sta bili odklonjeni. Paviljon, ki je bil doslej na Ambroževem trgu, se prenese na otok na križišče Celovške in Mišičeve ceste.

Stavbna sezona je v glavnem minila, zato se obravnavajo v Gremiju po večini le manjše zadeve. Odobrena je bila cela vrsta hišnih kanalizacij in vodovodnih napeljav. Hiša si bodo zgradili: Anton Magajna ob Opekarski cesti, Marija Pinterič ob Kamniški ulici, Franc Sonec in Marija na Sv. Petra predmestju. Andreju Marčunu je bila odklonjena prošnja za gradnjo dvorišnega poslopja na Rimske cesti, ker stojedamja stavba izven regulacijske črte. Gabrijelu Erzlinu se je dovolila zgradba pisarniškega poslopja ob Zrinskega ulici. Albinu Brunčiču pa se je iz higiensko-zdravstvenih razlogov odklonilo gradbeno dovolilo za že zgrajeni hlev ob Resljevi cesti in ga bo moral odstraniti.

Nesreča slovenskega delavca v Beogradu

Beograd, 2. decembra. p. Pri gradnji poslopja ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje se je danes popoldne nesrečil delavec Ivan Škoda iz Slovenije. Neprevidno se je sklonil v odprtino za dvigalo, ki je baš v tem trenutku pridrvelo. Viskine in ga udarilo z vso silo na glavi. N. zavestnega so prepeljali v bolnico, kjer so bori s smrtjo.

Napredovanje

Beograd, 2. decembra. p. S kraljevim ukazom so na predlog prosvetnega ministra napredovali v višjo skupnost profesorji ljubljanske univerze: dr. Aleksander Bilimović na pravni, dr. Josip Uličić na bogo-slovni in Aleksa Popilov, Ciril Znidaršič in Marijan Osana na tehnični fakulteti.

+

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem pretužno vest, da je naša dobra mama, teta, babica, prababica, gospa

Terezija Tomšič

roj. Dimnik

danes dne 2. decembra ob 1. uri, v 72. letu starosti, po kratki in mučni bolezni v Gospodu zaspala.

Pogreb se bo vršil jutri 4. decembra ob 1. uri popoldne iz hiše žalosti, Zg. Kašelj 64, na farno pokopališče pri Dev. Mar. v Polju.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v cerkvi Dev. Mar. v Polju.

Zg. Kašelj, dne 2. decembra 1932.

13279

Jože, Ciril, Metod, France, Stanko, Mirko, Polde, sinovi — Mici, Ivanka, Anica, hčere, in ostalo sorodstvo.

Naši kraji in ljudje

Jubilej ljubljanskega francoskega zavoda

Obisk francoskega poslanika g. Naggiara

Danes prispe v Ljubljano poslanik francoske republike na jugoslovenskem dvoru, g. minister Naggiar, da se udeleži proslave desetletnice Francoskega instituta v Ljubljani.

V trenutku, ko kličemo visokemu predstavitelju zaveznice Francije v imenu naše javnosti iskreno dobrodošlico, se spominjamo starih vezi, ki spajajo Ljubljano in Slovence s Francijo. Te vezi so dobile pred leti videz izraz v skromnem, a značilnem spomeniku Ilirije na trgu, ki odpira Rimsko cesto, po kateri je nekoč jezdil veliki Bonaparte. Kostni njegovega neznanega vojaka pod tem kamnom lepo simbolizirajo prijateljstvo, ki ne sloni samo na skupnosti civilizacijskih idealov in političnih interesov v preteklosti, sedanjosti in bodočnosti, marveč tudi na skupnih žrtvah v veliki vojni.

Deset let je že, kar je Francoski institut v Ljubljani strnil in napolnil v poglobljeno strugo vse drobne akcije za kulturno in posebej še jezikovno spoznavanje slavnega francoskega naroda. Danes imamo francoske krožke skoraj že v vseh slovenskih mestih in trgih. Enostranska kulturna usmerjenost preteklosti je razbita; skozi stotine za Francijo in francosko civilizacijo zavzetih poimencev neprestano doteka v naše kulturno življenje osvežujoči duh francoske literature, znanosti in umetnosti. Delo, ki ga je začel pri nas slovenski pesnik Valentin Vodnik v času, ko je širska Ljubljana imela svojega maireja in ko je med nami deloval prikupni romantik Charles Nodier, nadaljuje danes z večjimi sredstvi in z višjimi smotri na stotine zavednih francofilov.

Tu, na tleh starorimske Emone in v nekdanji prestolnici Napoleonove province, tu, kjer nas Alpe ločijo od dveh imperialistično usmerjenih narodov, se najbolj zavedamo, kaj hoče francoski narod s svojim zgodovinskim poslanstvom:

Nadaljevati v duhovni ubranosti in zmernosti delo za stare ideale sredozemskega človeštva, ki so dobili v grški in rimski civilizaciji najčistejši izraz in v francoskem duhu, v njegovi čuvstveni in intelektualni uravnovešeni, najbolj avtentičnega tolmača in naslednika. Prav zaradi tega, ker se naša kultura tako srečno izpolnjuje s francosko, je dobil ljubljanski Francoski institut važno nalogo v našem narodnem življenju: nalogo posredovalca in prevodnika izpolnjujočih nas kulturotvornih sil s francoskega področja na naša.

Pozdravljajoč visokega gosta v trenutku, ko slavimo jubilej slovensko-francoskega kulturnega sodelovanja, želimo, da bi g. minister odnesel od kratkega bivanja v naši sredini kar najprijetnejše vtiske.

Ob priliki poseta francoskega poslanika g. Naggiara bo proslavil ljubljanski francoski krožek 10-letnico svojega obstoja, čeprav je že precej starejši in se je iz zelo skromnih začetkov razvil v veliko kulturno ustanovo Ljubljane. V njem se naša srednje in visokošolska mladina lahko resno in smoteno poglablja v globine francoskega duha. Neznatna mesečina (5 Din) omogoča vsakemu, tudi najskromnejšemu dostop do velike čitalnice. Od velikih političnih in leposlovnih časopisov in revij najde tam vsak, kar ga zanima. Krožek prireja često tudi brezplačna predavanja, spremljena s sklonitimi slikami ali filmom, ki zaradi svoje zanimivosti vedno privabijo polno dvorano poslušalcev.

Zasluga za močan razvoj te kulturne ustanove gre gotovo v prvi vrsti mozem, ki so v teh letih bili na njenem vodstvu in ki so svojo službo vršili vedno vestno in z veliko vnemo. Predvsem naj omenimo g. Otona Zupanciča, predsednika Francoskega zavoda od njegovega začetka, velezaslužni pa so tudi francoski znanstveniki in slavisti g. Tesnier, Martel, Vev in sedanjí ravnatelj instituta g. Lacroix, ki so

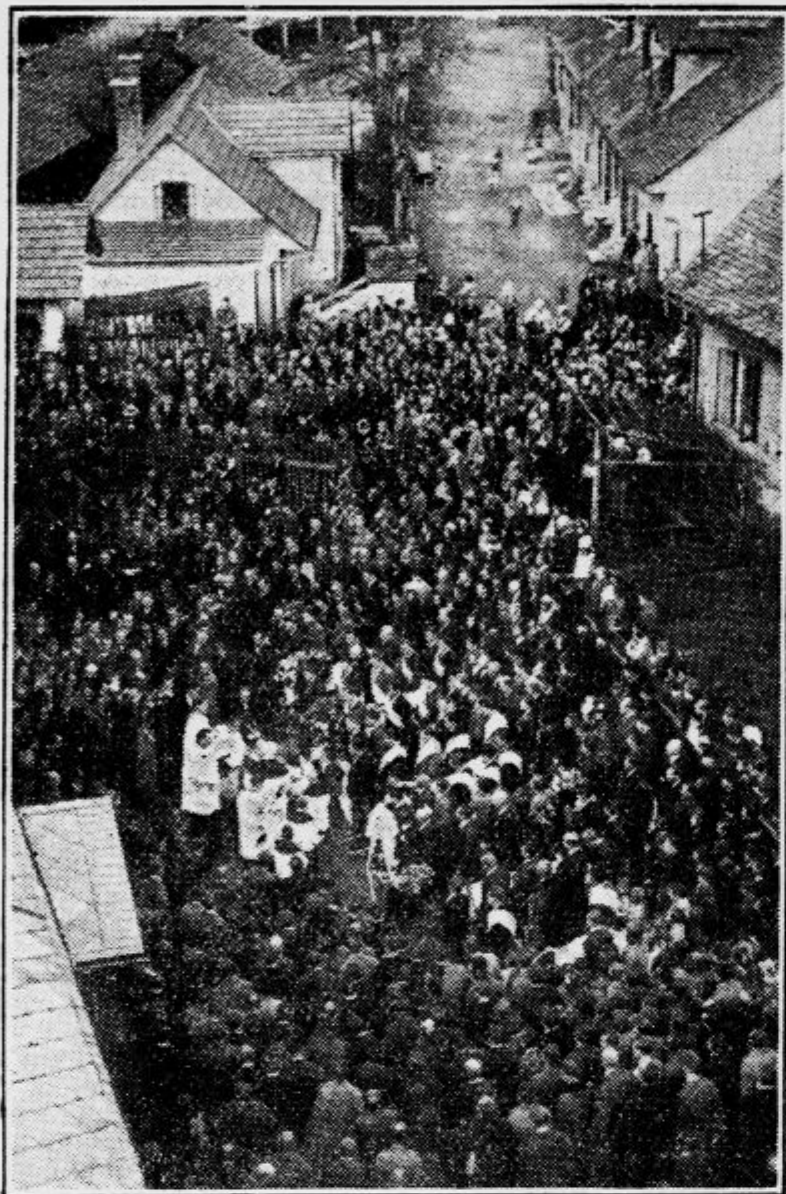
poleg profesorov na francoski stolici naše univerze vršili tudi ravnateljske posle zavoda. Tesnier je v svojem monumentalnem delu seznanil Francoze o Zupanciču in njegovem delu, živahni in ljubeznivi Vev, ki nas je letos poletni tako težko zapustil, pa je znal tako mojstrsko naslikati našo folkloro in običaje v francoskem slovtvu, da mu moramo biti zato hvaležni. Slika ne bi bila točna, če ne bi omenili tudi g. Popo-

va, ki z zvesto ljubeznijo čuva police velike francoske knjižnice, ki obsega danes preko 4500 zvezkov, in g. prof. Jekliča, ki tudi z veliko požrtvovalnostjo opravlja tam knjižničarske posle. Vodstvo zavoda gleda skrbno razvoju francoske književnosti in pomnožuje knjižnico z najboljšimi deli.

Tako vodi pot francoskega zavoda v Ljubljani vedno navzgor. Danes ima že preko 400 članov. Upajmo, da se bo tudi kmalu posrečilo prebiti ozki krog intelektualcev in zajeti tudi širše množice našega naroda, da bo izvršena tako njegova prava misija.

Zadnja pot ponesrečenih rudarjev

Ogromna udeležba iz vseh revirjev — Globoko sožalje

Velika množica v rudarski koloniji, zbrana okrog krst med blagoslovitvijo. Iz te množice se je formiral sprevod, ki je brez spremstva ob straneh štel okrog 8 tisoč glav.

Hrastnik, 2. decembra.

Zrtve ojsrške jame so bile večerj izročene jami, kjer ni nobene nevarnosti redukcij in prikrajšanja najskromnejšega služuška za nevno delo. Jutro tega zadnjega dneva nad zemljo je bilo motno in oblačno, kakor je v rudniških dolinah že v navadi tedaj, ko se rudarji vračajo na svoje domove iz jame, ali pa ko gredo na šiht. Proti poldnevju pa je kar nenkrat oblake razirnilo sonce v pozdrav žrtvam, ki so živele, če borile in tudi umrle v temi.

Ze prejšnji dan so velike množice kropole pokojnjake, proti poldnevju pa so začele prihajati velike trume iz vseh revirjev in iz okolice. Iz velike množice se je uvrstil pogrebni sprevod, katerega je vodil učitelj g. Hofbauer s pomočjo poveljnika gasilskega društva g. Dolinska in mnogih rediteljev. Okrog organiziranih skupin se je strnila ogromna množica pred rudniško čakalnico, iz katere so iznesli po vrsti vseh šest sivih rakev. V tej čakalnici so se pokojniki zbirali pred vsakim šihom in iz istih prostorov so jih nesli sedaj k zadnjemu šihu v navzočnosti vseh tovarišev, ki so tudi lahko preli slej deležni enake usode. Pred čakalnico so bili zbrani predstavniki oblasti, podjetij in raznih organizacij. Med njimi so bili sreski podčelnik g. dr. Svetina, generalni ravnatelj TPD g. Skubic in drugi člani generalnega ravateljstva, ravnatelj domačih in okoliških rudnikov, zastopniki hrastniške kemične tovarne in steklarne, trboveljski župan, ravnatelj g. Vodušek, zastopniki državnega rudnika v Velenju, ves učiteljski zbor, zastopniki železnice, pošte, orožništva, predstavniki Sokola, gasilcev, delavskih prosvetnih organizacij, združenji pevski zbori in delavski godbi iz Hrastnika in Trbovelj ter steklarne. Za uvod žalnega obreda je spregovoril vikar g. Zalar in je njegov govor vseboval mnogo misli in občutkov rudarskih trpinov, tovarišev pokojnih in njihovih sorodnikov. Po govoru

predsednika IL delavske skupine g. Pliberška so združeni pevci pod vodstvom g. Podlogarja zapeli pretresljivi žalostinki: »Človek glej«, in »Ob proletarskem grobu«. Po žalostinkah je zatutila sirena, ki je tako pomembna v življenju naših rudarjev v borbi za delo in zaslužek. Drugi postaja sprevoda je bil Delavski dom, kjer se je

Ta film morajo videti predvsem dame!

Naj vidijo, da ni dobro ljubosumnega moža nalagati, mu kaj skrivati ali mu kaj utajiti!

Film o skrivnem izletu mlade žene in o izgubljeni pižami, ki je prišla po nesrečnem naključju baš možu v roke!

SMEH! KROHOT!

Renate Müller
Georg Aleksander

Žena brez pižame

Danes nov Foxov zvočni tednik.

Poleg tega še prekrasni film

Richarda Tauberja

ki zapoje tri Schubertove pesmi.

Danes nepreklicno zadnjikrat

Predstave ob 4., ¼ 8 in ¼ 10. zvečer

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Porcelan čisti...

čistilka Vim bleščeče sijajno!

Iz čiste in lepe porcelanaste posode diši jed mnogo prijetnejše! In to omogoči VIM. VIM odstrani hitro in lahko vse ostanke in sledove jedil, ker vsebuje milo. Poleg tega ne pušča VIM nikoli prask, marveč čisti temeljito in pazljivo.

VIM

ČISTILKA VIM ČISTI VSE!

poslovil od pokojnih trpinov ravnatelj konzumnega društva in občinski svetnik gosp. Malovrh.

Od 15. naprej se je vil dva kilometra dolgi sprevod in so po cestah gorele žarnice, raz hiš pa plapolale črne ali pa s črnim trakom prešite državne zastave, na oknih so plapolale sveče in kjer je le bilo zaradi prostora mogoče, so goste trume delale tudi špalir. Ob cesti se je postavila pri Sokolskem domu tudi šolska mladina, ostala množica, okrog 8000 glav z desetimi praporji pa je v nastopajočem mraku počasi nadaljevala pot na dolsko pokopališče. V tem sprevodu je bilo na tisoče rudarjev s prizganimi svetilkami. Na Dolu je bila zbrana šolska mladina. S svečkami v rokah so otroci pričakovali krste onih, ki so izdihili v temi. Poleg mladine se je zbralo tudi okrog tisoč ljudi iz Dola in okolice. Pred cerkvijo so se zvrstili zastopniki raznih organizacij in njihovi prapori v čast in pozdrav pokojnim in tudi na pokopališče so zaradi omejenega prostora šle samo deputacije, dočim je ostala vsa množica pred ograjo. Spet je nastopila tema, ko so krsto za krsto polagali med pretresljivim jokom očetov, mater, žena in otrok v skupni grob. Ko so se še vsipale grude na krste je trboveljski župnik, duh, svetnik g. Gašparič z globokim občutkom, ki je odmeval v mnogih srcih, govoril o veliki tragediji, ki more najti edino uteho v nadi večnega življenja. Se enkrat so zapeli pevci in godbe iz Hrastnika in Trbovelj so pod vodstvom g. Tumška zaigrale žalostinke.

Tovariši pokojne šestorice so ugasnili svoje svetilke, kakor jih ugašajo po vsakem šihu, iz katerega iznesejo živo glavo, da klonejo h kratkemu počitku za novo naporno in nevno delo. V temi so se razhajale množice in kakor jim je bil v srcih svetel spomin na tovariše v večni jami, tako močne so bile kakor senca vsake luči tudi njihove misli o bednem življenju.

★

Trboveljsko županstvo je prejelo od ministra g. dr. Kramerja naslednjo brzojavko: »Globoko obžalujem izreč žalostne nesreče in iskreno sočustvujem z njihovimi svojci. — Dr. Albert. Kramer.«

G. ban Marušič je brzojavil: »Rodbinam žrtve težke nesreče, katerim ob enem nakazujem kot prvo pomoč 6000 Din, izrekan v lastnem kakor tudi podrejene mi banške uprave globoko sožalje. Ban dr. Marušič. — Od podbana g. dr. Pirkmajerja je prejel župan g. Vodušek tole pismo: »Go-

spod župan! Globoko me je pretresla vest o rudniški nesreči v Hrastniku, ki je zahtevala človeške žrtve. Prosim Vas, da izrazite družinam oziroma svojem ponesrečenim moje globoko sožalje z iskreno željo, da bi se dalo vsaj deloma omiliti gorje prizadetih. Prosim obvestila o stanju ponesrečenih rudarjev, ki so v bolniški oskrbi. Vem, da je vso občino pretresla huda neizgoda, kakor sem uverjen, da vsa naša domača javnost sočustvuje z rudarskim delavcem. Sprejmite tudi pri tej priliki izraze mojega spoštovanja. Pirkmajer.«

V prvo pomoč je tudi ljubljanski občinski svet določil znesek 6000 Din.

Bled na zimsko-sportni razstavi v Zagrebu

Bled, 2. decembra.

V Zagrebu bo otvorjena 3. t. m. zimsko-sportna razstava, ki bo nastanjena v prostorih zagrebskega veleposlaništva. Razstave se udeležijo tudi blejska zdraviliška komisija, ki jo bo zastopal ravnatelj g. Lettis. Zdraviliška komisija bo tudi razstavila zimsko-sportne in pokrajinske slike Bleda in okolice ter bo ob tej priliki razdelila okrog 10.000 svojih novih zimsko-sportnih prospektov, ki so zelo lični in opremljeni s krasnimi zimskimi slikami in z raznimi zimsko-sportnimi prizori.

Obenem se bo vrši 4. t. m. v Zagrebu hotelirski dan, kjer bodo zbrani hotelirji iz vse naše države. Bled bo zastopal ravnatelj g. Lettis, blejska hotelirska sekcija pa bo zastopana po svojem predsedniku gospodu Aleksandru Molnarju. Na zboru se bo razpravljalo o stanju in hudih finančnih razmerah hotelirstva v naši državi.

Pri ledolomnih težkočah, izgubljenem teku, zažganih, napetosti, zgagi, vzpehavanju, tesnobi, bolečinah v čelu, nagnjenju k bljuvanju učinite 1—2 čaši naravnega »Franz Josefovega vode, temeljito iztrebljenje prebavi. Mnenja bolnišnice izpričujejo, da jemljejo »Franz Josefovo« vodo radi tudi oni, ki morajo dolgo polegati v postelji in jim zelo prija voda. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vsaki lekarni, drogeriji in specerijskih trgovini.

Alpska simfonija
Jutri premiera!

Film pravljicega čara!
Zimskosportno veselje!

Alpska simfonija
Jutri premiera!

Ljubavna pesem dveh mladih src,
ki sta se našli v čarobni zimski naravi.

KULTURNI PREGLED

Seliškarjev

„Nasedli brod“

V zbirki »Slovenski pisatelji — sodobniki« nam je tiskovna zadruga dala roman, ki je tako po zasnovi kakor po snovi, ki jo oblikuje, vreden vse pozornosti slovenske kulturne javnosti: Toneta Seliškarja »Nasedli brod«. Tone Seliškar je vidno, za razvoj slovenske pesmi zgodovinsko pomembno mesto v naši književnosti zavzel z močno proletarsko-revolucionarno pesniško zbirko »Trbovlje«, ki je nekakšen temeljni kamen naše moderne socialne poezije. Pozneje se je poleg pesmi posvetil tudi prozi in med pomembnejšimi mlajšimi imeni, ki skozi kaos povojnega iskanja krčijo pot novi, tvorni, živi, življenjsko borbeni literaturi, je zlasti Tone Seliškar vzbudil pozornost s svojo veliko, mnogovrstno delavnostjo in v času, ko je skoraj vsak slovenski literat vezan na precej tesne, enkratne faze literarnega dela, za Toneta Seliškarja dandanes že skoraj ni književne oblike, da je še ne bi bil oblikoval: pesen, novela, drama, roman — od vsega nam je že dal. Zato je tudi povsem naravno, da nam je ravno po njem dala naša mlajša generacija opišeno delo največjega koncepta, delo, ki je po svoji vsebini in svoji problematiki najbližje zanimanjem našega časa, roman, ki prav gotovo spada med dela tiste naše

novеjše slovenske produkcije, ki bodo v nasprotju z vsemi subjektivnimi, subjektivističnimi literarnimi pojavi doživela rezonanco v širokih krogih družbe in občinstva. »Nasedli brod« je roman, ki priča o veliki tvorini in oblikovalni sili pisatelja, toda nje ga objektivni, družabni pomen je še malo večji, kakor je njega pomen samo z ozirom na Seliškarjev razvoj. »Nasedli brod« je velika, krepka manifestacija nove volje, ki se zdrži v naši mladi književnosti, volje po stvarnosti, po življenju, po borbi — in danes ne more biti nobenega dvoma več, da mora ta volja zmagati.

»Nasedli brod« je roman širokega zasnutka. V treh delih (423 strani), ki so vsak zase že skoraj cel roman, se odigrava življenjska zgodba mladega človeka od zadnjega dne njegove davne vojašine tam neke zdavnaj pred svetovno vojno, pa do zadnjega dne njegovega burnega, razvihanega, triumfiračnega in prokletega življenja. Podoba svojega človeka je Tone Seliškar vzel iz tistega socialnega kroga, ki morda izmed vseh družabnih plasti nudi največ gradiva in največ prilike za individualne tragedije: iz malomeščanstva. Mlad komi, sin železniskega strojevodje, odpre štacuno v največjem kraju v Savinjski dolini, živi življenjem malega »štreberja« v toplem, idiličnem vzdušju predvojnega časa, se oženi s hčerko bogatega lesnega tr-

govca in je opeharjen za doto, ki je nanjo računal, gre na fronto, preživi vse velike senzacije frontaškega življenja in se tak za fronto kot funkcionar bogato založenega vojnega skladišča razmahne do tiste prosperitete, ki mu v civilu ni bila dana; iz malega, skoraj poštenega vojaškega defravdanta se razvije polagoma v vojnega dobičkarja, krade po malem naprej, na debelo čez čas, pije, živi z ženskami vse križem — rase in triumfira z vrtoglavo naglico in je od vsega početka obsojen, da pade. Kakor je nagel in brez moralne podlage njegov triumf, takšna je njegova propast. Življenje nikogar ne nagraja brez zasluge, nikogar ne kaznuje brez krivde. Justin Zeleznik, površno izobražen trgovec, malo drzen, malo bojevit, z ostrim instinktom za priliko in nepravilno — ta Justin Zeleznik je podoba tistih osebnih tragedij, ki je bilo zanje največjega prostora in razmaha prav v tem viharnem razdobju, ko se zadeve na našem koncu Evrope vključujejo vse napetosti in družabnemu razdoru in razvoju niso mogle začeti reševati na kolektivnem način in je vsakdo lahko reševal in tvegal svoj položaj na čisto svoj način, na svojo pest. Iztrgan iz okolja, ki je bil iz njega doma, vržen v divjo konkurenčno borbo od moža do moža, ki ji je vojna na stežaj odprla vrata, se Justin Zeleznik blazno bje sam zase in zoper ves svet in zblazni. — Etilne rešitve nam podoba tega človeka, kakor ga je ustvaril Seliškar, seveda ne prinese nobene. Toda podoba časa, ki se zapira za nami, je v tej zgodbi zajeta na lep, na

veren način. Ob Zelezniku njegova žena Ana. To razmerje nam pisatelj slika mirno, nekam oddaljeno in zadržano, toda iz posameznih srečanj človek polno zasluži vso resnico. Zakon, ki je v njem ljubezen samo vprašanje, samo dvom, samo nezaupanje in strah. Tako je pač z zakoni po navadi v malomeščanskem, v meščanskem svetu. Dva človeka, ki sta sam bog ve zakaj pripravljeni drug drugega rada imeti, pa se neprestano razhajata in si uhajata — kar tako, iz majhnih potreb in prilik in zadržev. Toda Ana, ki je dovolj lahkomiselna in šibka, da se nikoli ne prebije vsaj v duhovno bližino svojega razvnanega, razviharjenega moža, da nikoli nima vsaj majhne moči in vpliva nanj, ta Ana je kljub svojim slabostim naposled vendarle izvoljena, da se otme. Kot mož nazadnje umira, na nevrološkem oddelku bolnice, raztrž od paralize in delirija, se ona oklene svojih otrok in odhaja v novo življenje.

Okrog teh dveh osrednjih postav je Seliškar nanizal vse polno pestrnih razgibanih oseb. Kakor je pisano in široko pozorišče romana — Savinjska dolina in Celje, Ljubljana in Rožna dolina, Maribor in Brežice, Galicija in italijanska fronta — tako je pester in razgiban repertoar oseb, ki nastopajo v romanu. Delavci in kmetje, učitelji in trgovci, prostitutke in oficirji, vojaki in ujetniki — od povsod, iz vseh krajev in iz vseh družb prihajajo ljudje in oživljajo razgibanu povest. Pisatelju ni bilo do tega, da bi ustvaril socialni roman v ožjem

pomenu besede, in družabnih svetov, ki jih riše: kasarna, kmetija, proletarec, verižnik — ni podal v njih medsebojnih socialnih odvisnosti in spoznanj. Toda reka življenja in življenji, ki teko skozi roman, je nekaj tako elementarnega, da ostane človeku vsako srečanje v spominu.

Seliškarjev roman je v borbi, ki jo naša literatura bori dandanes sama v sebi za svoje sproščanje, razveseljevanje, vse pozornosti vreden pojav. V literaturi mogočen korak za afirmacijo novega realizma, ki postaja vseobča zahteva naših dni; v življenju pa osvetlitev dobe, ki se je formalno že prav za prav zaključila za nami, ki pa v vsem svojem brutalnem, brezobzirnem bistvu še zmerom živi in grasiča sredi nas: tako je Tone Seliškar dal delo velikega koncepta, ki ima vse kvalitete, da bo tvorino in plodno odjeknilo tako v dobi, ki živimo v nji, kakor v razvoju našega slovtva.

L. M.

Vaša kava naj ni več samo odlična, marveč tudi neškodljiva. Zato Kavog Hag!

Naši kraji in ljudje

Jubilej ljubljanskega francoskega zavoda

Obisk francoskega poslanika g. Naggiara

Danes prispe v Ljubljano poslanik francoske republike na jugoslovenskem dvoru, g. minister Naggiar, da se udeleži proslave desetletnice Francoskega inštituta v Ljubljani.

V trenutku, ko kličemo visokemu predstavitelju zavezniške Francije v imenu naše javnosti iskreno dobrodošlico, se spominjamo starih vezi, ki spajajo Ljubljano in Slovence s Francijo. Te vezi so dobile pred leti viden izraz v skromnem, a značilnem spomeniku Ilirije na trgu, ki odpira Rimsko cesto, po kateri je nekoč jezdil veliki Bonaparte. Kosti njegovega neznanega vojaka pod tem kamnom lepo simbolizirajo prijateljstvo, ki ne sloni samo na skupnosti civilizacijskih idealov in političnih interesov v preteklosti, sedanjosti in bodočnosti, marveč tudi na skupnih žrtvah v veliki vojni.

Deset let je že, kar je Francoski inštitut v Ljubljani strnil in napeljal v poglobljeno strugo vse drobne akcije za kulturno in posebej še jezikovno spoznavanje slavnega francoskega naroda. Danes imamo francoske krožke skoraj že v vseh slovenskih mestih in trgih. Enostranska kulturna usmerjenost preteklosti je razbita; skozi stotine za Francijo in francosko civilizacijo zavzetih poedincev neprestano doteka v naše kulturno življenje osvežujoči duh francoske literature, znanosti in umetnosti. Delo, ki ga je začel pri nas slovenski pesnik Valentin Vodnik v času, ko je Ilirska Ljubljana imela svojega maireja in ko je med nami deloval prikupni romantik Charles Nodier, nadaljuje danes z večjimi sredstvi in z višjimi smotri na stotine zavednih frankofilov.

Tu, na tleh starorimske Emone in v nekdanji prestolnici Napoleonove province, tu, kjer nas Alpe ločijo od dveh imperialistično usmerjenih narodov, se najbolj zavedamo, kaj hoče francoski narod s svojim zgodovinskim poslanstvom:

Nadaljevati v duhovni ubranosti in zmernosti delo za stare ideale sredozemskega človeštva, ki so dobili v grški in rimski civilizaciji najčistejši izraz in v francoskem duhu, v njegovi čustveni in intelektualni uravnovešeni, najbolj avtentičnega tolmača in naslednika. Prav zaradi tega, ker se naša kultura tako srečno izpolnjuje s francosko, je dobil ljubljanski Francoski inštitut važno nalogo v našem narodnem življenju: nalogo posredovanja in prevodnika izpolnjujočih nas kulturotvornih sil s francoskega področja na naša.

Pozdravljajoč visokega gosta v trenutku, ko slavimo jubilej slovensko-francoskega kulturnega sodelovanja, želimo, da bi g. minister odnesel od kratkega bivanja v naši sredini kar najprijaznejše vtiske.

Ob priliki poseta francoskega poslanika g. Naggiara bo proslavil ljubljanski francoski krožek 10-letnico svojega obstoja, čeprav je že precej starejši in se je iz zelo skromnih začetkov razvil v veliko kulturno ustanovo Ljubljane. V njem se naša srednje in visokošolska mladina lahko resno in smotno poglablja v globine francoskega duha. Neznatna mesečina (5 Din) omogoča vsakemu, tudi najskromnejšemu dostop do velike čitalnice. Od velikih političnih in leposlovnih časopisov in revij najde tam vsak, kar ga zanima. Krožek prireja čisto tudi brezplačna predavanja, spremljena s slikovnimi slikami ali filmom, ki zaradi svoje zanimivosti vedno privabijo polno dvorano poslušalcev.

Zasluga za močan razvoj te kulturne ustanove gre gotovo v prvi vrsti možem, ki so v teh letih bili na njenem vodstvu in ki so svojo službo vršili vedno vestno in z veliko vnemo. Predvsem naj omenimo g. Otona Zupaniča, predsednika Francoskega zavoda od njegovega začetka, velezaslužni pa so tudi francoski znanstveniki in slavisti g. Tesnier, Martel, Vey in sedanji ravnatelj inštituta g. Lacroix, ki so

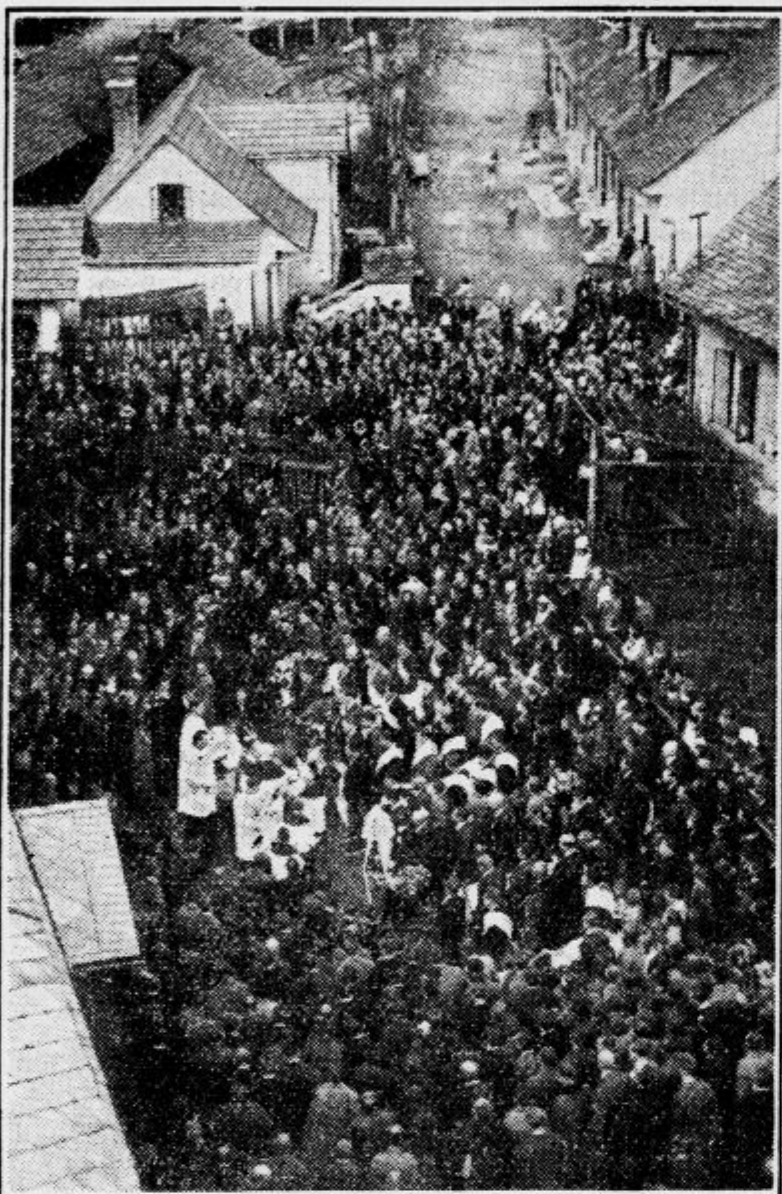
poleg profesure na francoski stolici naše univerze vršili tudi ravnateljske posle zavoda. Tesnier je v svojem monumentalnem delu seznanil Francoze o Zupaniču in njegovem delu, živahni in ljubeznivi Vey, ki nas je letos poletil tako težko zapustil, pa je znal tako mojstrsko naslikati našo folkloro in običaje v francoskem slovtvu, da mu moramo biti zato hvaležni. Slika ne bi bila točna, če ne bi omenili tudi g. Popo-

va, ki z zvesto ljubeznijo čuva police velike francoske knjižnice, ki obsega danes preko 4500 zvezkov, in g. prof. Jekliča, ki tudi z veliko požrtvovalnostjo opravlja tam knjižničarske posle. Vodstvo zavoda sledi skrbno razvoju francoske književnosti in pomnožuje knjižnico z najboljšimi deli.

Tako vodi pot francoskega zavoda v Ljubljani vedno navzgor. Danes ima že preko 400 članov. Upajmo, da se bo tudi kmalu posrečilo prebiti ozki krog intelektualcev in zajeti tudi širše množice našega naroda, da bo izvršena tako njegova prava misija.

Zadnja pot ponesrečenih rudarjev

Ogromna udeležba iz vseh revirjev — Globoko sožalje

Hrastnik, 2. decembra.

Zrtve ojsrške jame so bile včeraj izročene jami, kjer ni nobene nevarnosti redukcij in prikrivanja najskromnejšega zaslužka za nevarno delo. Jutro tega zadnjega dneva nad zemljo je bilo motno in oblačno, kakor je v rudniških dolinah že v navadi tedaj, ko se rudarji vračajo na svoje domove iz jame, ali pa ko gredo na sihit. Proti poldnev pa je kar nenkrat oblake razrnilo sonce v pozdrav žrtvam, ki so živle, se borile in tudi umrle v temi.

Ze prejšnji dan so velike množice kropole pokojnike, proti poldnev pa so začele prihajati velike trume iz vseh revirjev in iz okolice. Iz velike množice se je uvrstil pogrebni sprevod, katerega je vodil učitelj g. Hofbauer s pomočjo poveljnika gasilskega društva g. Dolinca in mnogih rediteljev. Okrog organiziranih skupin se je strnila ogromna množica pred rudniško čakalnico, iz katere so iznesli po vrsti vseh šest sivih rakev. V tej čakalnici so se pokojni zbirali pred vsakim šibom in iz istih prostorov so jih nesli sedaj k zadnjemu sihitu v navzočnosti vseh tovarišev, ki so tudi lahko prej ali slej deležni enake usode. Pred čakalnico so bili zbrani predstavniki oblasti, podjetij in raznih organizacij. Med njimi so bili sreski podnačelnik g. dr. Svetina, generalni ravnatelj TPdD g. Skubic in drugi člani generalnega ravnateljstva, ravnatelj domačih in okoliških rudnikov, zastopniki hrastniške kemične tovarne in steklarne, trboveljski župan, ravnatelj g. Vodusek, zastopniki državnega rudnika v Velenju, ves učiteljski zbor, zastopniki železnice, pošte, orožništva, predstavniki Sokola, gasilcev, delavskih prosvetnih organizacij, združenjski pevski zbori in delavski godbi iz Hrastnika in Trbovelj ter steklarne. Za uvod žalnega obreda je spregovoril vikar g. Zalar in je njegov govor vseboval mnogo misli in občutkov rudarskih trpinov, tovarišev pokojnih in njihovih sorodnikov. Po govoru

predsednika II. delavske skupine g. Pliberška so združeni pevci pod vodstvom g. Podlogarja zapeli pretresljivi žalostinki: »Človek glej«, in »Ob proletarskem grobu«. Po žalostinkah je zatujila sirena, ki je tako pomembna v življenju naših rudarjev v borbi za delo in zaslužek. Drugi postaja spreveda je bil Delavski dom, kjer se je

Ta film morajo videti predvsem dame!

Naj vidijo, da ni dobro ljubosumnega moža nalagati, mu kaj skrivati ali mu kaj utajiti!

Film o skrivnem izletu mlade žene in o izgubljeni pižami, ki je prišla po nesrečnem naključju baš možu v roke!

SMEH! KROHOT!

Renate Müller
Georg Aleksander

Žena brez pižame

Danes nov Foxov zvočni tehnik.

Poleg tega še prekrasni film

Richarda Tauberja

ki zapoje tri Schubertove pesmi.

Danes nepreklicno zadnjikrat
Predstave ob 4., 8 in 10. zvečer

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Porcelan čisti...

čistilka Vim bleščeče sijajno!

Iz čiste in lepe porcelanaste posode diši jed mnogo prijetnejše! In to omogoči VIM. VIM odstrani hitro in lahko vse ostanke in sledove jedil, ker vsebuje milo. Poleg tega ne pušča VIM nikoli prask, marveč čisti temeljito in pazljivo.

VIM ČISTILKA VIM ČISTI VSE!

poslovl od pokojnih trpinov ravnatelj konzumnega društva in občinski svetnik gosp. Malovrh.

Od 15. naprej se je vil dva kilometra dolgi sprevod in so po cestah gorele žarnice, raz hiš pa plapolale črne ali pa s črnim trakom prešite državne zastave, na oknih so plapolale sveče in kjer je le bilo zaradi prostora mogoče, so goste trume delale tudi špalir. Ob cesti se je postavila pri Sokolskem domu tudi šolska mladina, ostala množica, okrog 8000 glav z desetimi prapori pa je v nastopajočem mraku počasi nadaljevala pot na dolsko pokopališče. V tem sprevodu je bilo na tisoče rudarjev s prižganimi svetilkami. Na Dolu je bila zbrana šolska mladina. S svečkami v rokah so otroci pričakovali krste onih, ki so izdihili v temi. Poleg mladine se je zbralo tudi okrog tisoč ljudi iz Dola in okolice. Pred cerkvijo so se zvrstili zastopniki raznih organizacij in njihovi prapori v čast in pozdrav pokojnim in tudi na pokopališču so zaradi omejenega prostora šle samo deputacije, dočim je ostala vsa množica pred ograjo. Splet je nastopila tema, ko so krsto za krsto polagali med pretresljivim jokom očetov, mater, žena in otrok v skupni grob. Ko so se še vsipale grude na krste je trboveljski župnik, duh, svetnik g. Gašparič z globokim občutkom, ki je odmeval v mnogih srcih, govoril o veliki tragediji, ki more najti edino uteho v nadi večnega življenja. Še enkrat so zapeli pevci in godbe iz Hrastnika in Trbovelj so pod vodstvom g. Turniške zaigrale žalostinke.

Tovariši pokojne žestore so ugasnili svoje svetilke, kakor jih ugašajo po vsakem sihitu, iz katerega iznesejo živo glavo, da klonejo h kratkemu počitku za novo nalogo in nevarno delo. V temi so se razhajale množice in kakor jim je bil v srcih svetel spomin na tovariše v večni jami, tako močno so bile kakor senca vsake luči tudi njihove misli o bednem življenju.

Trboveljsko županstvo je prejelo od ministra g. dr. Kramerja naslednjo brzojavko: »Globoko obžalujem žrtve žalostne nesreče in iskreno sočustvujem z njihovimi svojci. — Dr. Albert. Kramer.«

G. ban Marušič je brzojavil: »Rodbinam žrtve težke nesreče, katerim ob enem nakazujem kot prvo pomoč 6000 Din, izrekam v lastnem kakor tudi podrejene mi banske uprave globoko sožalje. Ban dr. Marušič.« — Od podbana g. dr. Pirkmajerja je prejel župan g. Vodusek tole pismo: »Go-

spod župan! Globoko me je pretresla vest o rudniški nesreči v Hrastniku, ki je zahtevala človeške žrtve. Prosim Vas, da izrazite družinam oziroma svojem ponesrečenim moje globoko sožalje z iskreno željo, da bi se dalo vsaj deloma omiliti gorje prizadetih. Prosim obvestila o stanju ponesrečenih rudarjev, ki so v bolniški oskrbi. Vem, da je vso občino pretresla huda nezgoda, kakor sem uverjen, da vsa naša domača javnost sočustvuje z rudarskim delavcem. Sprejmite tudi pri tej priliki izraze mojega spoštovanja. Pirkmajer.«

V prvo pomoč je tudi ljubljanski občinski svet določil znesek 6000 Din.

Bled na zimsko-sportni razstavi v Zagrebu

Bled, 2. decembra.

V Zagrebu bo otvorjena 3. t. m. zimsko-sportna razstava, ki bo nastanjena v prostorih zagrebskega veleposlaništva. Razstave se udeležijo tudi blejska zdraviliška komisija, ki jo bo zastopal ravnatelj g. Lettis. Zdraviliška komisija bo tudi razstavila zimsko-sportne in pokrajinske slike Bleda in okolice ter bo ob tej priliki razdelila okrog 10.000 svojih novih zimsko-sportnih prospektov, ki so zelo lični in opremljeni s krasnimi zimskimi slikami in z raznimi zimsko-sportnimi prizori.

Obenem se bo vrši 4. t. m. v Zagrebu hotelirski dan, kjer bodo zbrani hotelirji iz vse naše države. Bled bo zastopal ravnatelj g. Lettis, blejska hotelirska sekcija pa bo zastopala po svojem predsedniku gospodu Aleksandru Molnarju. Na zboru se bo razpravljalo o stanju in hudih finančnih razmerah hotelirstva v naši državi.

Pri železniških težkočah, izgubljenem teku, zagatenju, napetosti, zgači, vzpehvanju, tesnobi, bolečinah v čelu, nagnevanju k bljuvanju učinitelji 1—2 čaši naravnega »Franz Josefova« vode, temeljito iztrebljenje prebavi. Mnenja bolnišnic izpričujejo, da jemljejo »Franz Josefova« vodo radi tudi oni, ki morajo dolgo pogostiti v postelji in jim zelo prija voda. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vsaki lekarni, drogeriji in specerijskih trgovini.

Alpska simfonija

Jutri premiera!

Film pravljicega čara!

Zimsko-sportno veselje!

Alpska simfonija

Jutri premiera!

Ljubavna pesem dveh mladih sre, ki sta se našli v čarobni zimski naravi.

KULTURNI PREGLED

Seliškarjev

„Nasedli brod“

V zbirki »Slovenski pisatelji - sodobniki« nam je tiskovna zadruga dala roman ki je tako po zasnovi kakor po snovi, ki jo oblikuje, vreden vse pozornosti slovenske kulturne javnosti: Toneta Seliškarja »Nasedli brod«. Tone Seliškar je vidno, za razvoj slovenske pesmi zgodovinsko pomembno mesto v naši književnosti zavzel z močno proletarsko-revolucionarno pesniško zbirko »Trbovle«, ki je nekakšen temeljni kamen naše moderne socialne poezije. Pozneje se je poleg pesmi posvetil tudi prozi in med pomembnejšimi mlajšimi imeni, ki skozi kaos pojavnega iskanja krčijo pot novi, tvorni, živi, življenjsko borbeni literaturi, je zlasti Tone Seliškar vzbudil pozornost s svojo veliko, mnogovrstno delavnostjo in v času, ko je skoraj vsak slovenski literat vezan na precej tesne, enkratne faze literarnega dela. Za Toneta Seliškarja dandanes že skoraj ni književne oblike, da je še ne bi bil oblikoval: pesen, novela, drama, roman — od vsega nam je že dal. Zato je tudi povsem naravno, da nam je ravno po njem dala naša mlajša generacija epično delo največjega koncepta, delo, ki je po svoji vsebini in svoji problematiki najbolj zanimivemu našega časa, roman, ki prav gotovo spada med dela naše

novije slovenske produkcije, ki bodo v nasprotju z vsemi subjektivnimi, subjektivističnimi literarnimi pojavi doživela rezonanco v širokih krogih družbe in občinstva. »Nasedli brod« je roman, ki priča o veliki tvorni in oblikovalni sili pisatelja, toda nje ga objektivni, družabni pomen je še malo večji, kakor je njega pomen samo z ozirom na Seliškarjev razvoj. »Nasedli brod« je velika, krepka manifestacija nove volje, ki se zdravi v naši mladi književnosti, volje po stvarnosti, po življenju, po borbi — in danes ne more biti nobenega dvoma več, da mora ta volja zmagati.

»Nasedli brod« je roman širokega zasnutka. V treh delih (423 strani), ki so vsake zase že skoraj cel roman, se odigrava življenjska zgodba mladega človeka od zadnjega dne njegove davne vojašine tam nekje zdavnaj pred svetovno vojno, pa do zadnjega dne njegovega burnega, razviharnega, triumfiračnega in prokletkega življenja. Podoba svojega človeka je Tone Seliškar vzel iz tistega socialnega kroga, ki morda izmed vseh družabnih plasti nudi največ gradiva in največ priložnosti za individualne tragedije: iz malomeščanstva. Mlad komi, sin železniškega strojevodje, odprščacuna v največjem kraju v Savinjski dolini, živi življenje malega »štreberja« v toplom, idiličnem vzdušju predvojnega časa, se oženi s hčerko bogatega lesnega tra-

govca in je opeharjen za doto, ki je nanjo računal, gre na fronto, preživi vse velike sonzacije frontaškega življenja in se tak za fronto kot funkcionar bogato založenega vojnega skladišča razmahne do tiste prosperitete, ki mu v civilu ni bila dana: iz malega, skoraj poštenega vojaškega defraudanta se razvije polagoma v vojnega dobičkarja, krade po malem naprej, na debelo čez čas, pije, živi z ženskami vse krizem — rase in triumfira z vrtoglavo naglico in je od vsega početka obsojen, da pade. Kakor je nagel in brez moralne podlage njegov triumf, takšna je njegova propast. Življenje nikogar ne nagaja brez zasluge, nikogar ne kaznuje brez krivde. Justin Zeleznik, površno izobražen trgovec, malo vzgojen, malo boječ, z ostrim instinktom za priliko in nepriliko — ta Justin Zeleznik je podoba tistih osebnih tragedij, ki je bilo zanje največ prostora in razmaha prav v tem viharnem razdobju, ko se zadeve na našem koncu Evropevkulub vsej napetosti in družabnemu razdoru in razvoju niso mogle začeti reševati na kolektivni način in je vsakdo lahko reševal in tvegal svoj položaj na čisto svojo način, na svojo pest. Iztrgan iz okolja, ki je bil iz njega doma, vržen v divjo konkurenčno borbo od moža do moža, ki ji je vojna na stežaj odprla vrata, se Justin Zeleznik blazno bije sam zase in zoper ves svet in zblazni. — Etnične rešitve nam podoba tega človeka, kakor ga je ustvaril Seliškar, seveda ne prinese nobene. Toda podoba časa, ki se zapira za nami, je v tej zgodbi zajeta na lep, na

veren način. Ob Zelezniku njegova žena Ana. To razmerje nam pisatelj slika mirno, nekam oddaljeno in zadržano, toda iz posameznih srečanj človek polno zasluži vso resnico. Zakon, ki je v njem ljubezen samo vprašanje, samo dvom, samo nezaupanje in strah. Tako je pač z zakoni po navadi v malomeščanskem, v meščanskem svetu. Dva človeka, ki sta sam bog več zakaj pripravljena drug drugega rada imeti, pa se neprestano razhajata in si uhajata — kar tako, iz majhnih potreb in prilik in zadržev. Toda Ana, ki je dovolj lahkomiselna in šibka, da se nikoli ne prebije vsaj v duhovno bližino svojega razvranega, razviharjenega moža, da nikoli nima vsaj majhne moči in vpliva nanj, ta Ana je kljub svojim slabostim naposled vendarle izvoljena, da se otme. Kot mož nazadnje umira, na nevoloskem oddelku bolnice, razžrt od paralize in delirija, se ona oklene svojih otrok in odhaja v novo življenje.

Okrog teh dveh osrednjih postav je Seliškar nanašal vse polno pestrnih razgibanih oseb. Kakor je pisano in široko pozorišče romana — Savinjska dolina in Celje, Ljubljana in Rožna dolina, Maribor in Brežice, Galicija in italijanska fronta — tako je pester in razgiban repertoar oseb, ki nastopajo v romanu. Delavci in kmetje, učitelji in trgovci, prostitutke in oficirji, vojniki in ujetniki — od povsod, iz vseh krajev in iz vseh družb prihajajo ljudje in oživljajo razgibanu povest. Pisatelju ni bilo do tega, da bi ustvaril socialni roman v ožjem

pomenu besede, in družabnih svetov, ki jih riše: kasarna, kmetija, proletarec, veržnik — ni podal v njih medsebojnih socialnih odvisnosti in spoznanj. Toda reka življenja in življenj, ki teko skozi roman, je nekaj tako elementarnega, da ostane človeku vsako srečanje v spominu. Seliškarjev roman je v borbi, ki jo naša literatura bori dandanes sama v sebi za svoje sproščenje, razveselje, vse pozornosti vreden pojav. V literaturi mogočen korak za afirmacijo novega realizma, ki postaja vseobsega zahteva naših dni: v življenju pa osvetlitev dobe, ki se je formalno že prav za prav zaključila za nami, ki pa v vsem svojem brutalnem, brezobzirnem bistvu še zmerom živi in grasiira sredi nas: tako je Tone Seliškar dal delo velikega koncepta, ki ima vse kvalitete, da bo tvorno in plodno odjeknilo tako v dobi, ki živimo v nji, kakor v razvoju našega slovtva.

L. M.

Vaša kava naj ni več samo odlična, marveč tudi neškodljiva. Zato Kavog Hag!

Domace vesti

Brez dresa ni smuškega veselja

Oskrbli Vam ga iz sukna ali tirolskega lodna ali iz švedskega triko lodna po meri in najcenejše atelje

LUKIČ, Stritarjeva ulica

razobesila na svojih poslopih zastave. Vabim someščane, da razobesijo na vseh hišah državne zastave. Zupan dr. Dinko Puc.

Ali potrebujete čistilno sredstvo?

Zgodaj jutraj doseže normalno lahkonotno izčistilno, če vzamete prejšnji večer 2-3 dražje ARTINA. Dobi se v vseh lekarnah, vsebinski skatlice po Din 8-.

zadostuje za 4 do 6 krat.

Odobreno od Ministar. soc. politike in narodnega zdravja San. oddel. S. Br. 12253 od 12. julija 1932.

u. Francoski poslanik in Ljubljani. Program slavnosti ob priliki obiska g. ministra Naggiara, francoskega poslanika v Beogradu in desetletnice francoskega instituta v Ljubljani 3. in 4. t. m.: sobota 3. t. m.: 7.27 prihod g. ministra, ki se pripelja s Simplon-ekspressom in nastani v hotelu Union. Sobota dopoldne: uradni obisk. 12.15 polaganje venca pred spomenikom Ilirije. 13.: priredil g. ban. poslaniku intimno kosilo. 15.15: obišče otroški vrtec francoskih frančiščanskih misijonerk sester. 16.: obisk raznih kulturnih ustanov. 17.: zakuška na francoskem konzulatu. 20.: slavnostna predstava v operi: »Manon«. Nedelja 4. decembra 9.15: obišče g. minister Cerle francoski v Kranju, ki tudi praznuje 10letnico obstoja in razdeli knjižne nagrade med dijake. 11.30: Recepcija v Francoskem institutu in Narodnem domu. Govori in izročitev odklovanj. 13.: banket, ki ga priredi ljubljanska občina. 15.: polaganje venca na grob g. Frana Detela, prvega knjižničarja Francoskega instituta. 17.: čajanka Francoskega instituta v Narodnem domu. 19.30: intimna večerja na francoskem konzulatu. 21.30: odhod g. ministra v Beograd.

Dame priznavajo

in hvalljo velemestno izbero plašev in oblek, ki jih tvrdka LUKIČ nudi ob priliki plaševskega tedna in tako ugoden nakup. — Dame, izkoristite plašev teden!

u. Koroska narodna pesem bo imela koncert v soboto 10. t. m. v veliki dvorani Uniona. 4. naši zbori s Koroske, zastopana bo po njih Ziliska dolina, Rož in Podjuna, pridejo prihodnjo soboto v Ljubljano ter nam zapoje svojo prekrasno, najmlajšo, pa tudi veselo in šegavo pesem. 70 koroskih pevcev bomo imeli ta večer v svoji sredi in dolžnost narodnega občinstva je, da si še danes rezervira soboto 10. t. m. za kateri večer velja parola: Vsaj v Union, na koncert koroske narodne pesmi! Vstopnice ima že v prodaji Matična knjižarna. Cene od 8 do 30 Din.

KINO LJUBLJANSKI DVOR
Telefon 2730

Pat in Patachon kot bankirja

Bomba smeja! Ob pol 8. in 9.

Najnižje cene 2.—, 4.— in 6.— Din

u. Narodna odbrana opozarja vse nacionaliste na današnji filmski spored ZKD, ki predvaja v kinu Matice film »Kraljevo bivanje na Bledu«. Predstave danes ob 18. in jutri v nedeljo ob 11. dopoldne. Ogled tega filma domače produkcije vsakomur toplo priporočamo!

u. Medicini na univerzi kraja Aleksandra I. v Ljubljani priredijo 7. t. m. pod pokroviteljstvom bana g. dr. Draga Marušića in častnega damskega komiteja svoj XI. letni ples v vseh prostorih Uniona. Oficijski sprejem gostov od pol 21. do 22. Ker je čist dobriček namenjen za izpolnitev strokovne knjižnice in za podporo siromašnim tovarišem, da se jim omogoči študij na medicinski fakulteti, pričakujemo od cenjenega občinstva, da se v velikem številu odzove vabilu najmanjše fakultete v Ljubljani. Vse zadane informacije daje in sprejema reklamacije pripravljajo odbor na Sv. Petra cest 30, I. nadstropje, vsak dan ob 11. do 12. in pri večerni blaginji na dan prireditve.

Danes premiera!
Velefilm slovitega režiserja E. A. Duponta
(Salto mortale)

Smrtni skok

Cirkuški velefilm najodličnejših kvalit. — Zasedba prvovrstna, in sicer ruska Marlene DIETRICH.

Ana Sten

OTTO WALBURG
KURT GERRON in
REINHOLDT BERNDT

Film, ki ga vzbudi senzacijo!
Film, ki bo slihelemu ugajal!
Film, ki bo zopet utrdil sloves režiserja »Atlantika«

Predstave ob 4., 7. in 9. zvečer.

Znanost in tehnika

koristita samo onim, ki ju znajo uporabiti. Krepilna Ovomaltine, remek-delo znanosti in tehnike, je dnevni predžuj-

nek vseh onih, ki žele ohraniti zdravje in nezmanjšano sposobnost dela.

u. Znameniti Bachov »Božični oratorij« bomo čuli 12. t. m. v Unionu. Zbor, solisti in orkester bodo izvajali to veselo božično glasbo, ki sestoji iz aril, korolov, zborov in svetopisemskih recitativov. Iz tega dela veje neskaljeno veselje nad Kristusovim rojstvom. Preveva ga globoka religioznost. Koncert bodo izvajali zbor in orkester »Sloga« in solisti Lovšeta, Škerlj, Medvedova, Gostič in Rus. Koncert bo vodil g. Svetel.

u. Narodni muzej bo za brezplačen nedeljski poset odprt le še v nedeljo 4. t. m. dopoldne od 10. do 12. Ponovna otvoritev pomladi se pravočasno razglasi. Posetni red med tednom (plačani obiski posameznikov, 3 Din od osebe, odnosno 2 dinarja za dijake in vojaše od podoficirja navzdol, prosti poset šol in korporacij) pa ostane tudi preko zime neizpremenjen.

u. Trgovine v nedeljo pred sv. Miklavžem 4. t. m. bodo v Ljubljani dopolne odprte. Predsedstvo Združenja trgovcev.

u. Velika gasilska vaja bo v nedeljo ob pol 12. pred Narodnim domom z novo lestvo znamke »Magirus«. Občinstvu bo dana prilika, da si to najmodernejšo gasilsko orodje ogleda in se prepriča, kako službi našim spretnim gasilcem v primeru velikega požara. Ker je mogoče lestvo brez vsake težave dvigniti do 130 metrov visoko, je nasemu vrlu gasilstvu mogoče gasiti požar na strehah najvišjih poslopih in stolpov v mestu.

u. Sokolska društva Ljubljane in okolice pozivamo, da takoj dvignejo svoje prapore, ki so bili na sokolski razstavi v Beogradu, v pisarni sokol. župe Ljubljana na Taboru.

u. Društvo »Sočar« bo imelo drevi ob 21. v salonu pri »Levici« proslavo nedelje. Govorji bo družinski predsednik dr. Puc. Sodeloval bo salonski vokalni kvintet. Med posameznimi točkami se bodo vršile deklamacije in recitacije. Dvorana bo za ta večer primerno okrašena. Vabljeni člani in prijatelji društva! Vstop vsakomur prost.

u. Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani, Drevi redni letni sestanek vsa zbor ob 20. v Hubadovi dvorani.

u. JNAD »Jadranc« opozarja na čajanko, ki bo v četrtek 8. t. m. v dvorani Trgovskega doma.

u. JAD »Triglava« vabi na Miklavžovo čajanko, ki jo priredi v ponedeljek 5. t. m. v Trgovskem domu. Igral bo jazz Rony Začetek ob pol 21. Najljubšeje vabljeni tudi vsi g. starešine.

u. »Preporoč« bo imel zvečer čajanko. Začetek točno ob 20. Aranjev moister g. Jenko. Jazz »Rony« bo skrbel za vsotransko zabavo s posebnimi solističnimi točkami. Buffet bo bogato založen. Bodite točni! Opozarjamo, da bo vstop dovoljen proti djaški izkaznici in gostom, uvedenim po članah.

u. Miklavževanje Sokola I. bo tudi letos na Taboru, in sicer za odrasle s plesom 3. decembra ob 20. Darila se sprejemajo v soboto ob 16. dalje. Za mladino bo miklavževanje v ponedeljek 5. decembra ob 17. Darila se sprejemajo od 13. dalje v suterenu na Taboru, vhod kopalnice. Vabljeni vsi prijatelji sokolstva.

u. Sokol na Viču bo imel Miklavžovo večer v ponedeljek, in sicer za mladino ob 18., in ne kakor je bilo objavljeno ob 14. Za odrasle bo pričetek ob 20. Darila se sprejemajo od 15. dalje v pisarni Sokolskega doma.

u. Trgovina Tičar v Šelenburgovi ulici je pravi raj za ljubljanskega Miklavža, saj so izložene v njej prekrasne umetnine iz chroma, iz brazilске oniksa z bronastimi figurami in vaze iz pihanega stekla iz dunajskih delavnic. Naravno, da ne manjka domače umetne keramike, ki uspešno tekmuje z inozemskimi umetninami. Tu je za gospoda, ki ima okus in voljo, osrečiti damo ali sivojce za Miklavža, izbrati, ki je sicer ob toliki zalogi huda, ali gotovo je, da bo z vsakim predmetom, ki ga bo kdo izbral, prav gotovo osrečil sivojce. Kako vesela mora biti dama, če prejme v dar krasno vazo, ali praktično in usnje vezano pisemsko mapo za potovanja, z vsem priborom v njej seveda, prelepe kasete pisemskega papirja, ki ustreza vsem zahtevam zadnje mode. Umetnine zase so zopet krasni srečniki na chromovih podstavkih, ki kar čakajo lepih dam, da jim bodo slu-

Plesna šola S. K. Svobode priredi danes ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice

MIKLAVŽEV VEČER s ČAJANKO.

Darila je oddati do sedme ure v pisarni v I. nadstropju

13273

MIKLAVŽEVANJE

SOKOLA I na TABORU s PLESOM.

Za odrasle: v soboto, dne 3. decembra ob 8. uri zvečer,

za mladino: v ponedeljek, dne 5. decembra ob 5. uri popoldne. 13202

V NEDELJO

MIKLAVŽEV VEČER Sokola II

v Kazini ob 16. mladina, ob 20. PLES

13188

MIKLAVŽEV VEČER

S. K. ILIRIJE

danes dne 3. decembra ob 20. URI

v baru grandhotela

Metropol (Miklič)

Sijalen nastop Miklavža ob 21. darila se sprejemajo v soboto ob 15. do 19. v prireditvenih prostorih. Člani in prijatelji kluba iskreno vabljeni.

13257

* Proslava 1. decembra v Olomoucu. Agila češkoslovaško-jugoslovenska liga v Olomoucu, katere predsednik je g. dr. Bohuš Vybiral, je tudi letos priredila v olomouškem češkem gledališču tradicionalno proslavo jugoslovenskega državnega praznika. Dne 1. decembra je bila v gledališču slavnostna premiera Križne drame »Gospoda Glembej« v režiji O. Stibora in inscenaciji J. Gabriela. Pred predstavo je vojaška godba zaigrala češkoslovaško in jugoslovensko himno, dr. B. Vybiral pa je v slavnostnem govoru urisal pomen prvega decembra za Jugoslavijo.

* Predavanja dr. Bohuša Vybirala o Jugoslaviji. Neumorni pospeševatelj češkoslovaško-jugoslovenskih stikov, zaslužni prevajalec iz slovenščine v češčino, g. dr. Bohuš Vybiral se pravkar mudi na predavalni turneji. V času od 23. novembra do 2. t. m. je priredil osem predavanj o Jugoslaviji in nje znamenitostih. Tako je minile dni predaval v nemškem mestu Šumperku in dne 30. novembra v Hranicah, kjer je priredil kar tri predavanja, med njimi eno na odetni vojni akademiji.

TEOKAROVIC

Zopet stare nizke cene!

Došlo je:

sveže blago za zimske suknje in velika množina pletilne volne v vseh barvah.

Na drobno in debelo!

Magacin tovarne — Gradišče 4

* Odvetniška vest. Odvetniška zbornica razglašala, da se je odvetnik dr. Urban Lemež v Slovenski Bistrici zaradi bolezni začasno odpovedal izvrševanju advokature. Za njegovega začasnega namestnika je določen dr. Leopold Boštjančič, odvetnik v Mariboru.

* Ameriški publicist v Jugoslaviji. V Dubrovnik je prišel ameriški publicist in urednik »New York Herald« Ripley. Kakor je izjavil, potuje po Jugoslaviji, ker namerava izdati knjigo o razmerah v Jugoslaviji.

* Diplome za odlikovanje pri kmetijski razstavi v Kranju. Razdelitev sreskih diplom odlikovancev pri letošnji kmetijski razstavi v Kranju bo pri sreskem načelstvu v Kranju v ponedeljek 12. t. m. ob 9. dopoldne. Odlikovanci se opozarjajo, da pridejo zanesljivo k razdelitvi. Razdelitev ministrskih diplom bo pozneje.

Kmetiču ali gospodu vsem želodčke že poznaš, vsakomur storiš po godu, Slamič, Slamič, ti pa znaš!

* Razstava šolskih vrtov. Kakor poroča učiteljski tovariši, se v prihodnjem polletju priredi razstava šolskih vrtov. Na tej razstavi bodo učiteljski vrtovi razstavili vse, kar je potrebno za delo na šolskem vrtu in za praktični pouk iz kmetijskih panog, kolikor jih je mogoče gojiti na šolskem vrtu. Razstavljene bodo vzorci načrti in modeli šolskih vrtov, sadjarstvo in vrtnarsko orodje, razna orodja, posebno lastni izdelki učiteljev in otrok. Poseben oddelek bo določen tudi za pridelke. Ta razstava bo prva te vrste v dravski banovini.

* Novi grobovi. Predvčerajšnjim je umrl g. Vladimir Pfeifer, kapetan fregate v pokoj. Pokojnik je bil znan v mornariških krogih kot strokovnjak za mornarico. Bil je predsednik podružnice Udruženja rezervnih oficirjev in odbornik, odnošen član raznih kulturnih in nacionalnih društev v Krškem. Pogreb pokojnika bo danes ob pol 16. v Leskovcu pri Krškem. — Na Karlovi cesti 22 v Ljubljani je umrla vdova g. Jera Kosce v visoki starosti 84 let. Pogreb bo danes ob pol 15. — V Rožni dolini je preminula g. Marija Horvatič, rojena Sacherlova. Pogreb bo v nedeljo ob 16. na visko pokopališče. — V lepi starosti 70 let je umrla v Ljubljani g. Ivana Debeljakova, ki je še dalje bolehal. Pogreb pokojnika bo danes izpred hiše žalosti na Gradišču 14 na pokopališču k Sv. Križu. — V Zgornjem Kašlju je preminila gospa Terezija Tomšič, rojena Dimnikova v lepi starosti 72 let. Pogreb

Beli zobje: Chlorodont

Pierra Benoit, najmlajšega člana Francoske akademije, znan roman »Atlantida« bo izšel prihodnji mesec v slovenskem prevodu. Izdala ga bo založba »Priatelj« v seriji prevodov, ki obsega imena Hamson, Ludwig, Conrad, Ferrère, L. Frank in Upton Sinclair.

Lep uspeh Hatzejeve opere »Adel in Mare«. Krstna predstava Hatzejeve opere »Adel in Mare« je pokazala simpatične odlike tega domačega jugoslovenskega glasbenega dela. Navzoč avtor je bil ponovno akklamiran pred zastor in mu je obširno prišlo iskrene ovacije. Strokovno poročilo o tej novitki naše opere bomo še priobčili.

Cankarjevo »Pohujšanje v dolini Šentflorjansk« v Parizu. Na tem mestu smo že zabeležili, da se pripravila francoska uprizoritev Cankarjevega »Pohujšanja v dolini Šentflorjansk«. Iz beogradskega »Vremena« posnemamo, da je pariški list »Comœdia« objavil članek o tem slovenskem komadu, ki ga je prevel v francoščino beograjski Srb Mihajlo Kovačević s sodelovanjem začetniškega Hrvata Pasarića. »Comœdia« je obenem objavila slike Cankarja in Kovačevića. Članek vsebuje razgovor s prevajalcem, ki visoko čista Cankarja in sodi, da se njegovo »Pohujšanje« lahko mirno uprizori v Parizu kot reprezentativno delo iz književnosti Jugoslavije. — Če se prav spominjamo, je ta komad prevedla že pred leti znana prevajalka »Hilape Jerneja« v francoščino in angleščino, ga S. Jerasova. Njen francoski prevod pa je obelžal neke v Parizu, ker ni bilo nikogar, ki bi se bil zavzel zanj. G. Mihajlo Kovačević, ki je sam dramski umetnik in ima neposredne stike s francoskim gledališkim svetom, bo po vsej verjetnosti imel več sreče s svojim prevodom. Vsekakor bo pariška predstava »Pohujšanja« lepo priznanje Cankarju in vsej naši književnosti.

bo v nedeljo ob 13 na pokopališču pri Devici Mariji v Polju. — Pokojnikom blag spomin! Žalujemo naše sožalje!

* Zbor agrarnih interesentov. Zveza slovenskih agrarnih interesentov sklicuje za nedeljo 4. t. m. važno zborovanje, na katerem se bo govorilo o vprašanju razlaščenih veleposestniških gozdov. Na zborovanju bodo govorili Albin Prepeluh, podpredsednik Zveze slovenskih agrarnih interesentov dr. Janž Novak in narodni poslanec Milan Mravtje. Vsaka gozdna zadruga naj pošlje čim več ljudi na to za vse agrarne interese važno zborovanje, ki bo v dvorani Delavske zbornice, Ljubljana, Miklošičeva cesta, ob 10. dopoldne.

* Učiteljsko društvo za srez Kranj bo zborovalo v sredo 7. t. m. ob pol 9. v stari šoli v Kranju.

* Društvo absolventov državnih trgovskih šol v Ljubljani. V sredo zvečer se je vršil v restavracijskih prostorih »Zvezdec« redni mesečni sestanek članov Društva absolventov državnih trgovskih šol. Predaval je g. dr. Milan Podgornik o pomenu znanja tujih jezikov. Predavanje je bilo dobro obiskano in članstvo s predavanjem zadovoljno, kar je znak, da društvo zelo ustreza članstvu s prirejanjem takih sestankov. Prihodnji sestanek bo 5. januarja in bo združen s rednim običnim zborom društva.

* Glede vesti o veliki zljalki nad Bohinjem, češ, da se je na Pršivcu neka razpoka zelo povečala, smo prejeli naslednje pojasnilo: Podpisani Janko Dobravec, oskrbnik hotela »Zlatorog« v Bohinju, in posestnik Janez Zvan s Pršivca sva si ogledala zadevo in dognala, da o povečanju razpoke ni govora in da se skale prav nič ne odmikajo. Kako je mogla nastati ona netočna vest, nama je uganka. Toliko v tolažbo razburjenim lastnikom zemljišč v Ukancu, ki nameravajo tam zgraditi villo.

* Nepredvidna avtomobilska vožnja. Te dni je prijavil orožnikom v Sv. Janžu na Dravskem polju posestnik Pišek Janez iz Zlatotičja, da je zvečer na državni cesti Ptuj-Maribor srečal tri osebe avtomobil, ki so vozili v smeri proti Mariboru brez luči. Eden avto se je zaletel v njegovega konja ter mu zlomil čelno kost. Avtomobilist je sicer, ko je zaletel v konja, avto ustavil, a se nato takoj s povečano brzino odpeljal proti Mariboru, tako da ni spoznal šoferja in tudi ni mogel zaradi teme predložiti evidenčne številke. Orožniki zadevo zasledujejo.

* Vlom v cerkev. Ponoči 29. novembra je vplomil v župno cerkev v Zavrnju neki Maks Podhostnik, po poklicu trgovski pomočnik iz Cvetlina. Imel pa je smolo, ker je v tej krizi naletel na prazne nabiralnike. Orožniki so vplomilca že naslednjega dne izsledili in našli pri njem razno vlomsko orodje, med drugim tudi žago za žaganje železa. Podhostnik, ki je meseca marca odesedel v Ljubljani 15mesečno ječo in se potem brezposeln potikal okoli, je bil priveden v pujske sodne zapore.

* Brezplačni fotografski smušarčki tečaj bom vodil ves mesec januar v Kranjski gori, kjer imam svojo podružnico. Tečaj bom vodil osebno. Namenjen je začetnikom kakor že izvežbanim smučarjem in fotografskim amaterjem. Turno smučanje in fotografiranje v snegu pa je naša parola. Kdor se želi tečaja udeležiti, naj se že zdaj prijavi. Vsa podrobna pojasnila dobi vsakdo osebno pri Foto-Touristu, Lojze Smuc, zvezni smuški učitelj, Šelenburgova ulica št. 6.

* Nekaj za Miklavža. Kdor hoče, da dobi otrok veselje do učenja, naj mu kupi za Miklavža lepo pripovedno knjižico. S tem, da otrok bere lepe povestne knjižice, dobi tudi veselje do šolskih knjig. Knjižarna Tiskovne zadruge v Ljubljani, Šelenburgova ulica 3, nudi za mal denar res lepe in zabavne knjižice.

* Kadilci. Po uporabi paste za zobe »Dianex« se boste počutili kot prerodeni. Cena normalna 5 Din, dvojna 8 Din.

* Obleke in klobuke kemično čist, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

u. Za goriški nadškof dr. Sedejem bo jutri ob 11.30 v stolnici sv. maša zadušnica. Bral jo bo g. dr. Klinar, pel pa bo stolni cerkveni zbor. Priidite in počastite spomin velikega narodnega prosvetitelja!

u. Someščani! Dne 3. in 4. t. m. obišče Ljubljano poslanik francoske republike iz Beograda. Mestna občina bo ob tej priliki

Miklavžev večer s plesom

DANES V KAZINI

OD 8. ZVEČER DO 3. JUTRAJ.

Darila se sprejemajo istotam danes od 3. ure dalje.

MIKLAVŽ IZBIRA

krasna darila 13520

pri LEGAT

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 23

MIKLAVŽEV TEDEEN

Razno manufakturno blago in ostanke vseh vrst blaga po izredno nizkih cenah nudi trgovina Anton Schuster, Ljubljana, Mestni trg 25. 13623

Dežniki, nogavice

najprimernejša darila za Miklavža

Vidmar, Pred škofijo 19

13581

Miklavževa darila

za naše malčke, velike in odrasle nudi po najnižjih cenah v veliki izbiri tvrdka JOSIP KOBE. Pri likerjih, konjaku, desertnih vinih, bonbonijerah, čokoladi in drugih delikatesah — znaten popust! 13269

Gostilničarji!

Na letošnjih velesejnih razstavah ste gotovo opazili velik naval občinstva, predvsem pa dobrih poznavalcev vin, na »Belokranjsko klet«. Tudi Vaš promet se bo dvignil, če se založite z našimi izbornimi vini, storite to v svojem lastnem interesu takoj! Na poziv Vam pošljemo zastopnika z vzorci ali pa se blagovolite v svrhu poskušne oglasiti sami pri »Belokranjski kletki«, vi-narski zadrugi, Spodnja Šiška, Gasilska ulica št. 3.

žili. Galantna darila so dalje doze za puder, ročne usajene torbice in zopet edinstveno lepa chromova naslonjala za knjige. Menda se v tej trgovini letos res predstavlja vse najlepše, kar je modern svet v teku leta ustvaril in pripravil za Miklavža in božična darila. Naravno, da vsega tega tvrdka ne more pokazati v svojih izložbah, zato pa kar brez skrbi stopite v trgovinski lokal in radi Vam bodo pokazali vso zalogo in tudi kar mirno poprašajte po cenah. Če boste uvaževali res umetniška dela, potem boste morali priznati, da so cene gotovo solidne. Dvomimo, da bi svetovna mesta mogla nuditi še kaj lepšega, kakor so ti v najboljših svetovnih delavnicah izbrani predmeti. Dame, ki se še niso odločile, kaj bi podarile gospodom, store najbolj prav, če stopijo k tvrdki Tičar in si dajo razkazati predmete, ki morejo gospodom vedno dobro služiti. Tu bo kaj hitra odločitev. Naj omenimo veliko zalogo zlatih polnilnih peres, od preprostih do luksuznih. Chromov pepelniki, nastavki za servetje, naslonjala za knjige in še marsikaj drugega in koristnega za gospode se Vam bo predločilo in odločitev za najbolj ustrezajoče darilo bo takoj tu. Na več dvoma, da nam tudi inozemske veleemestne trgovine ne morejo nuditi bolj bogate izbire daril, kakor nam jo nudi ta tvrdka, ki se v svojih finih okusom za darila približa še tako lep sloves v meščanskih krogih.

velosa

Pozabili boste utrujenost

In dnevne skrbi, ako uporabite za kopel penico se Velosa-tableto iz smrekovega igličja.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah za ceno od Din 3.50 za tableto.

u. Družabni sestanek s kegljanjem priredi krajevna organizacija JRKD za poljanski okraj v Ljubljani drevi ob 20. pri Turku v Strelški ulici 22. Kegljanje je v prid božičnice, ki jo priredi ta organizacija za reveže svojega okraja. Vabimo vse somišljenike in goste!

u. Kaj boš dal za Miklavžovo darilo, ni treba skrbeti. Najkoristnejša in najcenejša darila dobiš v knjižarni Tiskovne zadruge, Ljubljana, Šelenburgova ulica 3.

u. Restavracija »Zvezda«. Danes domače kolne priznajo jako dobre.

u. Staro podjetje v dobre roke je prišlo s tem, da je, kakor je bilo objavljeno že v oglasnem delu, starodavno gostilno »Pri Stefanu« prešel g. Alojzij Klasek, ki je daleč po domovini znan po svojih vsestranskih vrlih. Te se dobro kažejo tudi pri preurenitvi gostilne, ki je vredna vsakega priporočila.

u. Zimske plašče, obleke, zimske perilo kupite najceneje pri stari, domači tvrdki IG. ZARGI, Sv. Petra cesta 11.

u. 800 dinarjev je izgubila prodajalka pri tvrdki Eger na Sv. Petra cesti. Pošten najdišelj naj vsoto proti nagradi vrne ubogi prodajalki, ker je bila to njena mesečna plača.

Večati pakete

z motovozom Grosuplje

= lahko in hitro delo!

Iz Celja

u. Marinka Radičeva. Včeraj ob pol 5. zjutraj je v poslopju elektrarne na Ljubljanski cesti nenadoma preminula v starosti 47 let učiteljica ga. Marinka Radičeva-Bedeckovičeva. Zapustila je moža in mater, hčerko in sina. Pokojnica je do 1. 1921. službovala na Ciril-Metodovih šolah v Istri, v začetku septembra pa je prišla v Celje ter postala srbohrvaško na mesniški dekliški narodni šoli, na dekliški meščanski šoli in deloma tudi na mestni in okoliški dekliški narodni šoli. Z njeno smrtjo so izgubili učenci izvrstno učiteljico, učiteljski zbor plemenito tovariško, rodbina pa vzorno ženo in mater. Pogreb bo v nedeljo 4. t. m. ob 16. iz mrtvašnice okoliškega pokopališča. Blagi pokojnici bodi ohranjen časten spomin, spoštovani rodbini naši iskreno sožalje!

u. Dvoje predstav v celjskem gledališču. Na praznik 8. t. m. ob 16. bo uprizorilo Dramsko društvo v Celju v mestnem gledališču Gollevo otroško komedijo »Jurček« v režiji g. Sadarjeve in ob sodelovanju priznanih celjskih igralcev. Igro bodo z veseljem gledali otroci in odrasli. Vstopnice se dobe v prodaji v knjižarni Gorčarjevega naslednika. Mariborsko gledališče bo pred božičem v celjskem gledališču uprizorilo znano Golarjevo komedijo »Dve nevesti«.

u. Obrtniški sestanek. Društvo jugoslovenskih obrtnikov v Celju bo imelo v nedeljo 4. t. m. ob 10. dopoldne v spodnjih prostorih Narodnega doma širši sestanek, na katerem se bo vršilo predavanje o nalozah obrtništva za povzdig splošnega gospodarskega stanja v naši državi.

u. Miklavževa obdaritev. Otroški vrtec okoliške šole bo priredil s pomočjo Podpornega društva za revne otroke v Gaberju v nedeljo 4. t. m. ob 15. Miklavžovo obdaritev v telovadnici okoliške deške narodne šole.

u. Apnenek je ustavil obrat. Apnenek v Pečovniku pri Celju je 30. novembra opustil vse delavstvo in ustavil obrat, ki bo počival najbrž do pomladi.

u. V nedeljo ob 17. čajanka Sokola. Vabljeni vsi!

u. Najlepše darilo za vaše malčke so »Jutrove« mladinske knjižice, ki jih dobiš v naši podružnici v Celju, Kocenova ulica 2.

u. Mestni kino bo predvajal drevi ob 20.30 izvrstno zvočno komedijo »Ljubavna zapoved«. V glavnih vlogah Olga Čehova, Rilemann in Junkermann. Foxov zvočni žurnal.

u. Obnovite srečke III. razreda razred. ne loterije, ker bo žrebanje že v nekaj dneh.

Tavčarjeva

Iz življenja in sveta

Ognjeni dež in potop

Na Sundskem otočju zopet bljuva Krakatav

S Sundskega otočja so poročali te dni, da je pridel usodni nemirni tamošnjih krajev, vulkan Krakatav, znova bljuval. Doslej segajo njegovi izbijki »samoe« v višino nekoliko sto metrov, kar je v primeri s tem, kar se zmora ta divjak, malo ali nič, vendar se je vseh ljudi tam okoli polastila panika, kajti tudi grozovito katastrofo l. 1883. je napovedal ognjenik s silnim manjšim delovanjem.

Krakatav leži kot majhen otok med Sumatro in Javo baš na presečišču dveh globokih zemeljskih razpok, ob katerih je nastalo na Javi 88 danes ugaslih in 26 delujočih ognjenikov, na Sumatri pa skoraj

enako število vulkanov, ki pa razen 7 ta čas vsi počivajo. Ni čuda, da je nastalo na tem mestu že v predzgodovinski dobi večina pod morsko površino ležeče žrelo, ki je s svojim premerom skoraj 1 geografske milje poleg žrela ognjenika Tenggerja na Javi največje na svetu. To veljansko žrelo je bilo 26. avgusta 1883. prišlo tako strašne eksplozije, kakršne ne pomni človeški rod. Razpok so slišali kakor oddaljen topovski grom še zelo razločno na Ceylonu in na Filipinih, da celo ob avstralski obali. Zračni pretresi so razvili takšno moč, da so pokali zidovi še na daljavo, kakršna je od Ljubljane do Soluna, izbijana para in popolnoma v prah zdrobljena lava je po meritvah dosegla višino 30.000 m! Pepelni dež je pokrtil ozemlje preko 1 milijona kvadr. kilometrov in drobne dele pepela so našli pozneje celo na snegovju Pirinejev in v dežnici na Holandskem! Znanje so veličastne skrivave zarje, ki so jih po tem izbruhu še cela leta opazovali kot posledico pepelnih plasti v ozračju po vsem svetu.

Največjo silo je dosegla katastrofa pred jutro 27. avgusta 1883. Vulkan se je za trenutek ustavil, kakor da nabira moči, potem pa sta se dve tretjini otoka, 10,5 kvadratnih kilometrov, hipoma zvrnili v ognjeno žrelo. Žrelo se je zatlačilo in to je povzročilo takšno eksplozijo, da je nastal 36 m visok morsk val, ki je v nekaj minutah ob obalah Sumatre in Jave uničil po uradnih cenitvah najmanj 36.380 človeških življenj. Cele vasi je v temni noči odplavilo v morje, velike parnike je zagnalo daleč na kopno. Še danes ležijo razbitine parnika »Berouw« več nego 5 km v notranjosti Sumatre! Iztok te katastrofe, kakor je človeštvo svojo zgodovino razdelilo v »predpotopne« in »zapotopne« dogodke.

Ob jutru tretjega dne je prenehala erupcija prav tako naglo kakor je nastala, toda njene grozote še dolgo niso prenehale. Še danes štejejo tamošnji domačini čas kakšnega zanimivega dogodka po letu te katastrofe, kakor je človeštvo svojo zgodovino razdelilo v »predpotopne« in »zapotopne« dogodke.

Namestu zdravila – strup

Državni tožilec v Gradcu je ovdil več stroškov in asistent v hantbarski bolnišnici. Pri nekem rentgenskem zajtrku, ki sestoji iz nekakšne kaše, kateri je pridejan barijev sulfat, se je namreč zgodila usodna zamenjava in trgovec Kernbacher, ki je prišel v bolnico, da mu z Rentgenom preišče želodec, je po zavžitju tega zajtrka umrl.

Bolnik je postal žrtev zamenjave zdravil. Namestu barijevega sulfata so mu dali barijev nitrat, ki je učinkoval katastrofalno. Takoj po zavžitju kaše je Kernbacher umrl. Vdova pokojnika z otroci toži upravo bolnice za odškodnino.

Smrt raziskovalca jetike

Ustanovitelj in vodja zavoda za tuberkulozo v Hamburgu prof. dr. Hans Much je minuli teden nenadoma preminil v 53. letu svoje dobe. Po doslej nepotrebnih vesteh je postal žrtev pčelice. Injiciral si je

Prof. dr. Hans Much

namreč bacile jetike, doza pa je bila tako močna, da ji je podlegel. Dr. Much je znan posebno kot odkritelj granul, ki mu je prinesla v znanstvenem svetu velik sloves.

Živčno bolnim in otožnim nudi mila naravna »Franz Josefov« voda dobro prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne bolezni je uporaba »Franz Josefove« grenčice pri težkih obolenjih možganov in hrbtne možga najtoplejši priporočati. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Nove angleške uniforme

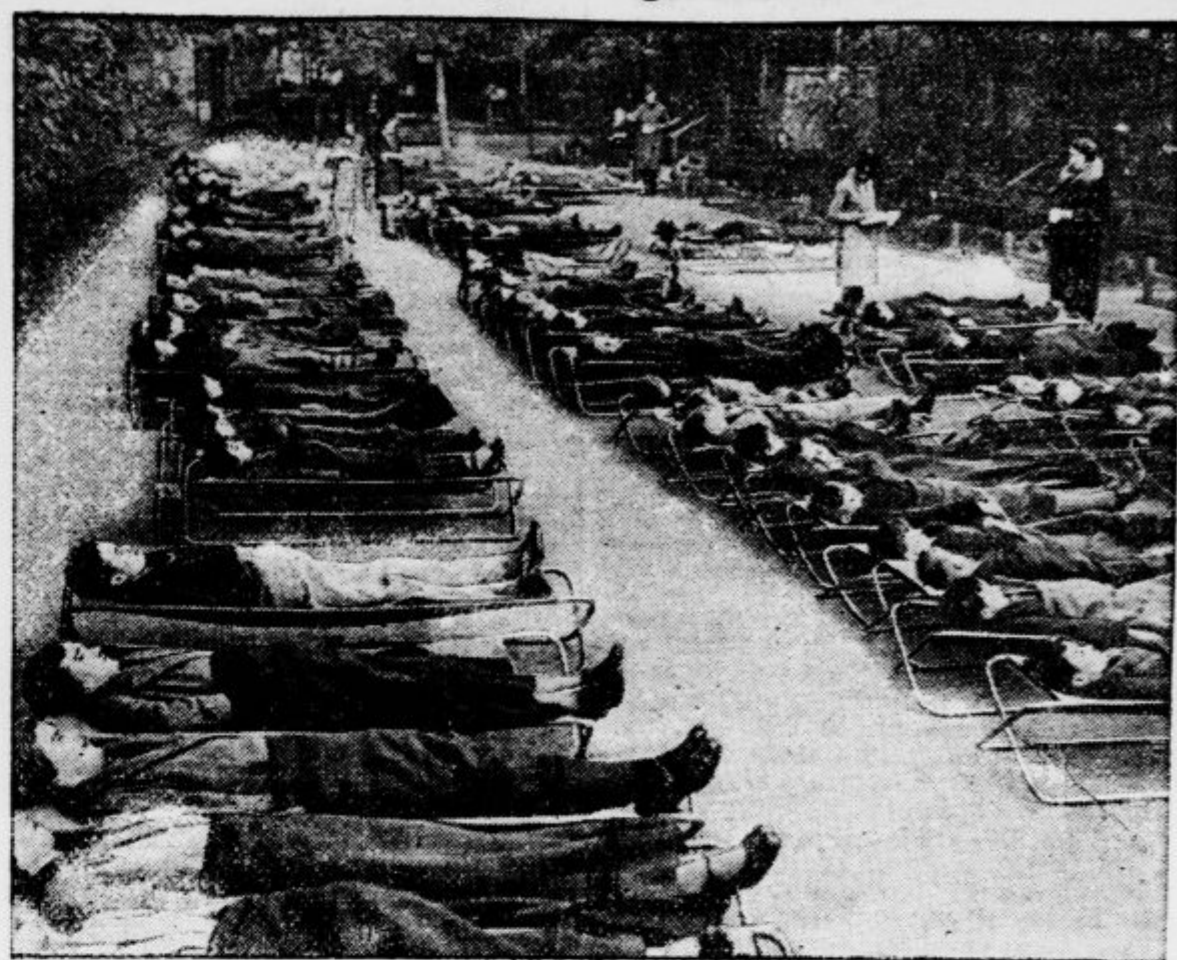
V Londonu delajo poskuse za uvedbo nove vojaške uniforme. Namestu dosedanjih čepic bodo nosili vojaki v bodoče melko pokrivalo brez pasu pod vratom. Jopić bo tako ukrojen, da se ne bo zape-

Načrt nove angleške vojaške obleke

njal visoko na vratu in bo bolj sličil lovskemu jopcu. Hlače bodo široke in se bodo končale v ovojke. Nekateri angleški listi ostro kritizirajo načrt nove uniforme in ga označujejo kot neprimerne za vojaško službo.

Ura ležanja v angleških šolah

V angleških velikomestnih šolah so uvedli uro »ležanja učencev«, ki ima namen izboljšati zdravje učence se mladine

Brez srca in pljuč

Znameniti poskus moderne fiziologije

Pred kratkim so poročali o operaciji v Londonu, pri kateri so morali delovanje srca za kratek čas nadomestiti z delovanjem posebne sesalke, ki je funkcije srca opravila na najboljši način, tako da je operacija lahko uspela.

V koliko je to poročilo resnično, bo pokazalo šele bližnje strokovno poročilo, vse, kakor pa se fiziologi že nekoliko let bavijo s poskusi, ki naj bi pokazali, da-li more kakšno bitje vsaj kratek čas živeti brez srca, pljuč in drugih življenjsko važnih organov. Poseben sloves si je s temi poskusi z živalmi pridobil fiziološki zavod v Moskvi. Raziskovalci tega zavoda so že pred časom obglavili psa, poseben aparat, ki je vseboval v stekleni posodi svežo kri, so hitro zvezali z žiljem odrezane glave, tako da je sesalna naprava v aparatu lahko oskrbovala krvni obtok v tem udu. In v nekoliko minutah je glava oživela, veke so se odprle, ušesa so se zrvnala, te in podobne indicije so pokazale, da so možgani in živčni sistem glave spet zaživele. Poskus je trajal pol ure in raziskovalci so imeli dovolj prilike, da se prepri-

čajo o tem, da morejo umetne naprave nadomestiti žive organe.

Posledice tega senzacionalnega uspeha so bile te, da so začeli še bolj sistematično proučevati možnost življenja brez naravnega utripa in naravnega dihanja. Pred kratkim so v zavodu izvršili drug poskus te vrste, h kateremu so povabili tudi razne inozemske učenjake, ki niso hoteli verjeti v resničnost prvega poskusa. In uspeh je bil še večji. Narkotiziranemu psu so izrezali srce in pljuča ter ju nadomestili z omenjenimi, še bolj izpopolnjenimi aparati. Poskusna žival je živela sedaj dve uri. Vsak se je lahko prepričal, da diha in se ji kri pretaka po žilah, oči so se odpirale in zapirale, zenice so normalno reagirale na zunanje dražljaje itd. Utrip je bil mnogo hitrejši nego normalno, namesto običajnih 80 utripov na minuto, jih je aparat zabeležil 400. Za sedaj se sicer še ni nobenemu fiziologu posrečilo ustvarjati umetnega življenja, a če je vest iz Londona resnična, tedaj nam kaže, da so imeli ti eksperimenti ruskih učenjakov že veliki praktični pomen.

Piccardovi načrti

Prof. Piccard se je pred nekaj dnevi pripeljal v Pariz, kjer je predaval o kozmičnih žarkih. Dopisniku »Intransigenta« je izjavil, da je svoje račune o zadnjem vzletu v stratosfero zaključil in da je preračunal intenzivnost ko-mičnega žarenja v največji višini. Brez vzleta v stratosfero bi to bilo nemogoče. Nadalje je Piccard povedal novinarju, da se odpelje 4. decembra iz Le Havrea v New York, kjer bo obiskal svojega brata. V Ameriki bo organiziral nov vzlet v stratosfero, in sicer v bližini magnetne tečaja. Tega podviga pa se ne bo udeležil sam, ampak ga bo prepustil dvema ameriškim fizikom.

92 let in ena milijarda dinarjev

Iz Pariza poročajo: Po dolgotrajnem iskanju se je končno posrečilo iztakniti alžaske dediče nedavno v New Yorku umrle milijonarke Henrijete Garekove. Ta ženska je zapustila svojim sorodnikom v Alžaciji nad milijardo Din gotovine. Kot dedična pride v poštev sestra pokojnice, 92 letna gospa Acker, ki živi v Ansu na Alžasem.

Ustavljen promet v Panamskem prekopu

Kakor poročajo iz Colona, so morali prošle dni ustaviti paroplovbo v Panamskem prekopu. Mogočni nallivi zadnjih deževij so namreč povzročili, da je narasel vodostaj reke Chagres za celih 8 m nad normalno. Zaradi tega so vodne mase potisnile na jez Spillamway-Gatun, skozi katerega se izliva vsako sekundo 200.000 kubnih čevljev vode. Jezero Gatun je napolnjeno do roba in če ne bo voda hitreje odtekala, se je bati katastrofe.

Rusko stratosferno letalo

V Leningradu grade prvo rusko letalo za polet v stratosfero. Letalo bo dograjeno do spomladi 1933, nakar bo prvi start. Graditelji upajo, da bo novi aeroplan zlahka dosegel 10.000 m višine.

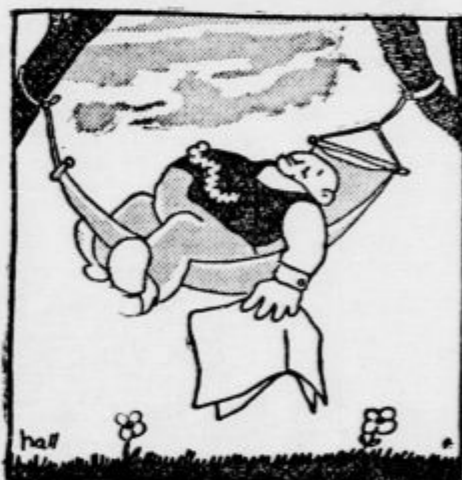
Prekomorski letalec umrl v ubožnici

V ubožnici mesta Chicago je umrl prekomorski letalec Willy Brook, ki je l. 1928 preletel z aeroplanom »Ponos Detroit« Tihi ocean. Ta polet je bil prva direktna in nepretrgana vožnja čez Pacifik. Brook je zbolel in bolehal tako dolgo, da mu je zmanjkalo zadnje podpore. Ker je s tem izgubil možnost udeleževanja v svoji letalski šoli, je moral v ubožnico, kjer je zdaj od vseh pozabljen in zapuščen umrl.

ANEKDOTA

Čut za dolžnost.
Bila je že šesta ura jutraj, ko se je filmska zvezdnica dvignila v nočnem lokalu, da odide domov. Družba je ni hotela pustiti. »Veste,« je dejala, »ob osmih moram biti že v filmskem ateljeju. Grem domov samo vestaj.«

Vsak dan ena

Vedno čitam, da je telesno gibanje za koruplentne ljudi zelo priporočljivo. Nu, si bom pa preskrbel nekoga, ki me bo še pozibaval.

Smrt najstarejše Pražanke

V Pragi je te dni umrla 102 letna Terezija Železna, vdova po višjem finančnem svetniku. Pokojnica je bila najstarejša Pražanka. Rodom je bila iz Moravske in njen oče je bil znani portretist Matevž Stišny. Tudi pokojnica je bila vdana ali karstvu in je v tej stroki dosegla precej popolno stopnjo. Mož ji je umrl pred 25 leti. Odtlej je vdova živala samo v hiši. Sovražila je vse moderno, zlasti kinematografije in automobile, edinele z radijem se je sprijela. Pokojnica je hranila dragocene spomine na slikarja Mamesa, skladatelja Smetano in pianista in komponista Liszta.

5 milijonov let staro drevo

V Žitavi na Moravskem so izkopalci rudarji stor močvirne ciprese, katere starost cenijo na pet milijonov let. Štor tehta 100 centov

Nadživali in nadljudje

Vodstvo ene največjih bolnišnic na Angleškem sporoča javnosti, da se je kemikom v nekem laboratoriju po nad dveletnem delu posrečilo napraviti preparat, ki podaljšuje življenje. Iz človeka, ki zavziva to sredstvo, se razvije »nadčlovek«. Učenci, ki so preparat preizkusili, zatrjujejo, ga izgine po njegovem zavzemanju pri pacientih vsak strah. Ljudje postanejo borbni in neustrašni. Razum se jim silno poostri, obenem pa se okrepí ves organizem.

Z novim sredstvom, ki so ga preizkusili tudi na živalih, so dosegli nekakšne vrste »nadživali«. Živali so nenadoma pokazale svojstva, ki jih ni človek pred temi poskusi nikoli pričakoval od njih. Ovce in mačke, ki so zavzle preparat, so postale nenavadno borbene, začele so napadati velike in močne pse ter so jih v borbi nadvladale in ugonobile. Poskusi s kemičnim preparatom se nadaljuje in angleška javnost pričakuje z napetostjo poročil o kooč-nih rezultatih.

Nevidna vojska

Madriški »Heraldo« poroča o iznajdbi španskega inženjerja Omedesa, ki je izumil pripravo, ki skriva čete in topove očem sovražnika. Gre za neko vrsto zrcalnega oklepa, ki se postavi v gotovem kotu na zemljo. Ta priprava zakriva vse, kar leži na njo. Za takšen zrcalni oklep se da skriti top na daljavo 250 m. Iznajdba se še uradno proučuje.

Bančni rop v Ameriki

V New Yorku so roparji prošle dni izvršili drzen rop. Vlomili so v Kontinentalno banko v četrti Wallstreeta ter uplenili za pol milijona Libertyjevih bonov. Rop je tem značilnejši, ker se je izvršil ob času, ko je vladal v banki največji promet. O vlomilcih ni nobenega sledu.

Iz sodov so pili

V torko so v Parizu prekrstili Quai de la Seine v »Quai Farnklin Roosevelt«. Na tem kraju se namreč ustavljajo ladje z vinskimi tovari. Vinski trgovci in delavci so preimenovanje keja proslavili na moč svečano. Pili so vino naravnost iz sodov in v radostnem vinskem razpoloženju so nato mahali z ameriškimi in francoskimi zastavicami.

„Kako smo srečni

„Jutrovih“ mladinskih knjig!“

Tako so nam pisali srečni otroci, ki so prejeli knjige kot darila za pravilno rešene uganke.

Miklavž naj letos osreči vso mladino

1. Prigode porednega Bobija
2. Sinko Debelinko
3. Prigode gospoda Kozamurnika
4. Janko in Stanko
5. Skok, Cmok in Jokica
6. Bratec Branko in sestrice Mica
7. Samo in Joko
8. Osel gospoda Kozamurnika
9. Vrtismrček in Šilonoska
10. Popkins

Vsaka knjiga stane Din 12.—, poštnina Din 2.—.

Pri odjemu vseh 10 knjig Din 90.— poštnina Din 7.—
Pri odjemu 6 knjig Din 70.— poštnina Din 5.—
Pri odjemu 4 knjig Din 44.— poštnina Din 3.—

Dobi se jih v vseh podružnicah »Jutra«. Po pošti jih razpošilja uprava »Jutra« v Ljubljani, Knafjeva ulica.

Michel Zévaco:

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

Ob takih samogovorih je bil prišel do Montmartrskih vrat. Dal je poklicati stražnega narednika, mu skrivaj pokazal znamenje, ki mu ga je bil dal Acquaviva, in izrekel besedo »Reuilly«.

Vse dotlej ni nič kaj verjel, da ga menih ne bi bil potegnil za nos. A priznati je moral, da se je motil. Narednik mu je osebno odklenil vrata in to s spoštovanjem, ki je mladega človeka kar osupilo.

Ko je po mnogih ovinkih dospel v zapuščeni kamnolom, je z neskončno opreznostjo tipal nadaljeval svojo pot, vsak trenutek pripravljen, da zadene ob kako smrtonosno nastavo. Oddahnil se je šele, ko je stopil skozi skrita vrata in se našel v podzemeljskem rovu, ki je vodil proti jami. Tu se je čutil varnega.

Ko je prišel v jamo, je prižgal plamenico in sedel na eno izmed izmed skrinj. Dolgo, dolgo je premišljeval. Ne da bi se zavedal, je po majhnih požirkih izpraznil steklenico vina, ki si jo je bil natočil iz zsoja. Nato je vstal in jel hoditi sem ter tja. Kdo ve kolikokrat je šel tako mimo vhoda v rov, ki je vodil v klet — v klet in k stopnicam, pod katerimi so ležali milijoni. Vsakikrat je pogledal tja. A vstopil ni...

Zdajci pa je obstal pred tem vhodom in srdito skomignil z rameni.

»Zakaj ne bi šel?« je zaškrtil. »Rad bi vedel, kaj bi bilo slabega tam!«

Vzel je plamenico in krenil v klet. Pred stopnicami je obstal in

209

dolgo, nepremično strmel vanje. Nato je počenil in jel ogledovati prvo stopnico, mrmraje:

»Tu spodaj morajo biti milijoni, če so navedbe, ki sem jih imel v rokah resnične.«

Ko je pogledal okoli sebe, se je zdrznil.

V kotu za stopnicami je ležalo razno orodje. In prvo, kar je zagledal, sta bili lopata in kopača.

»Čudno,« je rekel sam pri sebi, »tolikokrat sem bil že tu, a tega orodja še nisem opazil!«

Vzel je kopačo in lopato in si ju ogledal. Bili sta v prav dobrem stanju. Samo železi je pokrivala debela plast rje. Očividno sta bili spravljeni tu že mnogo let.

»Bogme,« je pomislil Jehan, »takrat sem imel polno glavo drugih skrbi. Ni čudo, da nisem opazil orodja. Ko sem se po razstrelbi vrnil semkaj, me je zmotil tisti prekleto papir. Od tistih dob nisem bil več tu... Sicer pa — ali je verjetno, da bi hodil tod kdo drugi?«

A sum je vendarle ostal. S plamenico v roki je jel po tleh iskati sledov.

»Nikogar ni bilo,« je zamrmral nazadnje in se vzravnil. Samo moje lastne hude misli me begajo.«

Zapustil je klet, se zavil v plašč, utrlil plamenico in legel na slamo. Spal je slabo, nemirno spanje, iz katerega so ga spet in spet dramili moreči prividi.

Zjutraj je vstal s težko glavo in bolečimi udi. Namestu da bi bil hitro odšel, kakor prejšnji večer, je še nekaj minut stal in premišljeval. In zdajci je bil njegov sklep storjen. Vzravnil se je, prižgal plamenico in odločno krenil proti kleti, rekoč:

»Videti moram! Potem bom mirnejši... In kdo ve — morda pa ni bilo vse nič res?«

Bled je bil. Krčevito je stiskal zobe in nemirno gledal okoli sebe. Vzel je kopačo, se otresel zadnjih ostankov neodločnosti in jel razgrebati tla.

Delj ko uro je že kopal. Pot je curkoma lil po njem. Zdaj pa zdaj se je oddahnil in pokrepčal s požirkom vina. Jama je bila že pol sežnja globoka, a videti ni bilo ničesar drugega kakor prst, ki jo je premišljeno odmetaval na obe strani.

A tedaj je zadelo železo ob nekaj trdega. Kamorkoli je udaril, povsod je čutil isti odpor.

»To je plošča!« je pomislil sam pri sebi.

Z dvojno vneto je nadaljeval svoje delo. Kmalu je bila plošča popolnoma odkopana. Ko jo je vzdignil in odvalil, je zazijala pred njim črna luknja. Vzel je plamenico in posvetil vanjo. Zagledal je majhno, trdno obzidano klet. Neutegoma je vrgel orodje naprej in se spustil vanjo. Ker mu je gledala glava skozi odprtino, se je moral skloniti.

»Krst!« je rekel na glas.

In res: ob eni izmed sten je stala velika hrastova krsta. Razen nje ni bilo nikjer ničesar. Pogledal jo je in se prepičal, da je bila poškodovana. Že je nastavljal konico kopače, da bi odtrgal pokrov. A tedajci mu je prišlo na um:

»Kaj če leži v njej okostnjak?«

Zona ga je izpreletela. Ne da bi ga bilo strah — a to, kar je hotel storiti, je bilo morda groboskrumstvo!

In v tem se je še bolj zavedal misli, ki je prežala v ozadju njegovih možganov... Zakaj je bil tu?... Zato, da bi si prilastil milijone. Zato, da bi kradel!

Lasje so se mu naježili in nejasno bučanje mu je napolnilo ušesa. Nato se je izpremenilo bučanje v psovke in zaničljive krike. Bilo mu je, kakor da bi tisoč glasov rjavelo:

MIKLAVŽEVA DARILA dobite v največji izbiri v knjigarni Tiskovne zadruga v Ljubljani, Šelenburgova ulica 3 in v njeni podružnici v Mariboru, Aleksandrova cesta 13

Zdravljenje kile

naravnim, ort-meh. potom brez operacije, brez bolečin, brez ovir v poklicu, samo z uporabo mojega

AVSTRIJSKEGA PATENTA

je mogoče. Brezplačno in neobvezno predavam sam osebno v sledečih krajih:

BELJAK (Villach): v hiši gosline »Zum Lemme na glavnem trgu: v torek 6. decembra, od 8.—2. ure.

SPILEJE (Spilfeld): Strass: v hiši gosline Kaschl v Spilju: v soboto, dne 10. decembra od 8.—4. ure.

GRADEG (Graz): Bahnhofgürtel 65, v hiši gosline »Ungarische Krone«: v nedeljo 11. decembra in v ponedeljek 12. decembra, obisk od 8. do 3. ure.

Ene vsak dan dopovedajo zahvalnih priznanj:

Rad potrdim, da sem se z uporabo Streifeneder-jevega patenta povsem iznebil v kratkem času svojega trpljenja brez vsake evire v poklicu in brez bolečin. V istini idejni izum!

F. G. Streifeneder, Fürstenfeldbruck bei München.

Dozvoľte, da Vam pošljemo svojo poljasnjeno ilustracijo brezplačno. Prosim vpošiljati dvojno prelobo, portu neobvezno in brezplačno.

F. G. Streifeneder, Fürstenfeldbruck bei München.

Grd nos

zakaj, da bi grenil Vaše življenje? Z aparatom »Orthodor« popravite zanesljivo vsak kakor koli izkažen nos kakor izkrivljen, debel, širok, dolg, sedlast, top in nos z izrastki itd. In daste s tem obrazu lep in plemenit izraz. Orthodor se da precizno prilagoditi vsaki obliki in velikosti nosu dam, gospodov in otrok. 90 Din. Rdečica nosu in obraza vas zelo kazni, a to lahko odpravite tako enostavno in zanesljivo s specialno kremo za poplavljanje s 50 Din. Preparate Schröder-Schönke razpošilja proti plačilu v naprej (poština 6 Din) ali po povzetju (poština 12 Din) »Omninial« oddelku 16, Zagreb, Draskovičeva 27. — Zahtevajte brezplačno ilustracijo ceniki 12763

V globoki žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem pretržno vest, da je naš nad vse ljubljeni oče in stari oče, gospod

dr. Bronislav Gallasch

višji okr. zdravnik v pokoju

nas dne 1. decembra za vedno zapustil. 13276

Krško — Ljubljana — Graz, 2. decembra 1932.

Žalujemo ostali

Naznanilo!

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzel PARNI PEKARNO na Kralja Petra cesti št. 33 v Celju, prej Lopan Mlakar.

Potrudil se bom, da bodo cenjeni odjemalci postreženi z najboljšim pecivom ter se tem potom najtopleje priporočam 13274

ČAROBNO GRMIČJE, PO KATEREM IZGINEJO KOŽNE HIBE

»Virginično čarobno grmičje« Hamamelis (Hamamelis virginica) — With Hazely oasučajo avtoritete kot čarobno zdravilo: Očistilo naga kožo hibe, napne in posveži polt, prežene gube, ruže in druge pojave starosti. Kozmetično znanstvena raziskavanja so izkoristila njegova svojstva in jih v posebno ugodni sestavi z dragimi in gredjenkami za nego kože uporabila pri novi »Lavenor« vodi za kožo in obraz. Učinek dokazuje več kot beseda. Zato napravite poskus! Prakt. steklenice stanejo: mala 30, srednja 36 in velika 48 Din

LAVENOR veda za kožo in obraz

Izdelovatelj: Jünger & Gebhardt, ustanovljeno 1873, Berlin S 14. Zaloga Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

Globoko potrti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretržno vest, da je naša srčno ljubljena, skrbna in dobra hčerka, žena in mamica, gospa

MARINKA RADIČ roj. Bedekovič

danes dne 2. decembra ob pol 5. uri zjutraj nenadoma v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v nedeljo, dne 4. decembra ob 3. uri popoldne iz mrtnišnice okoliškega pokopališča.

Maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek ob pol 9. uri v Marijini cerkvi.

V Celju, dne 2. decembra 1932. 13275

Adolf, soproj — Nada in Branislav, otroka, in Rozalija Bedekovič, mati

Potrta nepopisne žalosti sporočava pretresljivo vest, da nama je umrla v četrtek ob 14.45 v 70. letu starosti in spravijena z Bogom najina dobra, nad vse ljubljena soproga in zlata mati, teta, gospa

Ivana Debeljak

Rešeno zemskega trpljenja jo bomo pokopali v soboto ob 16. uri izpred hiše žalosti, Gradišče št. 14, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v Ljubljani, škofji Loki in Radovljici.

ANTON, inkasat tovarne za klej v pokoju, soproj — VOJTEH, učitelj, sin, ter ostalo sorodstvo. 13265

Nenadoma nas je danes zapustila naša zlata, nedomestljiva mati oziroma soproga, stara mati in sestra, gospa

MARIJA HORVAT

roj. SICHERL

Pogreb predrage pokojnice bo v nedeljo ob 16. iz hiše žalosti na pokopališče na Viču.

Rožna dolina, dne 2. decembra 1932.

13266

Žalujemo ostali

Ugodna prilika!

ODDAM takoj dobro vpeljeno

TRGOVINO

na prometnem kraju blizu centra v Ljubljani.

Ponudbe sprejema oglašni oddelk »Jutro«. 13280

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah. ČERNE — Juvelir. Ljubljana, Wolfova ulica 3

Puhasto perje 15 Din. dohano 32 Din. puh 140 Din kilogram. ter volno in žimo za madrace izredno poceni prodaja Soga. Wolfova 12. I. v. 579-6

Prvovrstni koruzni in čimkvaš

ZDROB

dobite po najnižjih cenah pri Pavlu Bertonec, valjčni mlin — Domžale.

MOSKE IN DEČJE BLEKE

J. LAH MARIBOR

Dne 2. decembra t. l. je nenadoma preminil gospod

Pinkava Ljubo

sreski načelnik v Laškem

Bil je kot uradnik in človek med prvimi in ga bomo ohranili v najboljšem spominu.

Pogreb se bo vršil v nedeljo 4. decembra t. l. popoldne ob 4. uri na pokopališče v Laškem.

Laško, dne 2. decembra 1932

Mestno županstvo Laško

13278

Javljamo žalostno vest, da je nenadoma odšel v večnost naš pri-ljubljeni starešina, gospod

Pinkava Ljubo

sreski načelnik v Laškem

Pogreb bo v nedeljo popoldne ob 4. uri v Laškem. Časten mu spomin!

Laško, dne 2. decembra 1932.

13277

Uradništvo sreskega načelstva Laško

